

KØBENHAVN

2019

Stichting
het Panorama
www.hetpanorama.nl

Inhoud	blz
Panorama Formule en Reisinformatie	4
Deelnemerslijst	5
Hotel	7
Inleiding en Hotelinfo	6
Diverse essays	7
Programma	
Woensdag 19 juni: Binnenstad	12
Donderdag 20 juni: Vesterbro	22
Vrijdag 21 juni: Nørrebro en Østerbro	32
Zaterdag 22 juni: Amager Ørestad Amager	46
Zondag 23 juni: Nordhavn, Østerbro	64
Informatie over Bureau's	70
Metro	76
Tentoonstellingen en tips	77
Bronnen	79
Colofon	82

De 'Panorama Formule'

De excursies van de Stichting het Panorama - voor en door landschapsarchitecten - staan in het teken van hedendaagse ontwikkelingen in ons vakgebied. We bekijken op deze **20e** Panorama excursie projecten van onze Deense collega's. Bij voorkeur krijgen we toelichtingen op locatie of op de bureau's. De excursiegids is daarom redelijk beknopt. Van onze Deense vakgenoten horen we achtergronden en motieven en worden kennis en ideeën uitgewisseld.

De deelnemers die al eerder meegingen weten het: we hebben een vol programma waarmee we ook met een zekere flexibiliteit omspringen. In combinatie met de lange lichte avonden in juni zijn de vijf dagen behoorlijk uitputtend.

We zijn met een te grote groep om samen door de drukke binnenstad te fietsen en gaan de groep een paar dagen in drie groepen te splitsen o.l.v de organisatoren. De indeling is gebaseerd op de alfabetische volgorde van jullie voornamen.

Om jullie houvast te geven beginnen we, indien mogelijk, iedere dag vlak voor vertrek met een korte toelichting op het programma van de dag. We hopen in het hotel hiervoor gelegenheid te vinden.

Nagenieten doen we ook:

We schrijven allemaal na afloop een beschouwing in tekst en/of beeld over een project, karakteristiek of opvallend fenomeen en nemen dit op in het boekje: **Review Kopenhagen 2019**.

Op de reunie die in het najaar plaatsvindt, bekijken we onze mooiste foto's. Alle beschouwingen van de deelnemers zijn dan door ons gebundeld zodat iedereen het boekje 'Review Kopenhagen 2019' krijgt. Dit wordt ook, net als de excursiegids, op de website van het Panorama geplaatst. www.hetpanorama.nl.

Reisinformatie

woensdag 19 juni : heen

10.30 aanwezig op Schiphol in vertrekhal

12.35 vertrek KL 1129 naar Kopenhagen

13.55 aankomst op Kopenhagen Kastrup Airport met metro M2 naar binnenstad tot halte Kongens Nytorv en verder te voet naar hotel.

zondag 23 juni: terug

om 15.30 uur fiets inleveren en te voet naar hotel

om 16.30 uur vertrek te voet uit hotel naar metro op Kongens Nytorv met metro M2 naar Kopenhagen Airport en om ca 17.00 aanwezig

19.10 vertrek KL 1134 naar Amsterdam Schiphol Airport

20.35 aankomst op Schiphol.

Koers Euro	- Deense Kroon
10	- 64,86 DKK
15,42	- 100 DKK

Zon op: 4.26	Zon onder: 21.56
---------------------	-------------------------

gemiddelden:	
Temperatuur in juni	11 - 20
Uren zon /dag	8
Dagen met neerslag	11 (paraplu meenemen)

Deelnemers-kamerindeling

Annebeth Bakker
Kim Kogelman
Roel van Wees
Martien van Osch
Mark van de Bij
Patrick Ruijzenaars
Michiel Veldkamp
Sanne Allersma
Karin van Essen
Vibeke Scheffener
Wim van Krieken

Ank Bleeker
Anneke Nauta

Annemarie Lodder
Marieke Adrichem

Anneke Coops
Bernadette Keijsper

Marlies van Diest
Sylvia Karres

Mintske Sijsma
Eva Radionova

Ed Joosting Bunk
Wim Wijsman

Mercè de Miguel Capdevila
Karien van Bijsterveld

Marieke Kraan
Genie Schoonvelde

Paul Achterberg
Gerard Hesselink

Miranda Reitsma
Sjoerd Cusveller

Ton Beuving
Mischa Laugs

Patricia Debie
Jan Willem Edinga

Inleiding

De projecten die we gaan bekijken en opgenomen in deze excursiegids, liggen allemaal in de stad Kopenhagen en zijn overwegend in de 21e eeuw gere realiseerd. De stedelijke regio rondom Kopenhagen is vele malen groter, maar we hebben voor een beperkt gebied gekozen wat ook al een erg vol programma oplevert. Voor de beschrijving van de projecten hebben we gebruik gemaakt van de websites van de betreffende landschaps-architecten bureaus en diverse publicaties. De beschrijvingen die door de bureaus zijn gegeven zijn vaak neutraal en nogal summier; ontwerpmotieven staan meestal niet uitgebreid op de websites. Formuleer zelf je eigen mening!

In de binnenkort te verschijnen publicatie **"45 nieuwe parken in Kopenhagen"** onderbouwen de landschapsarchitecten Alma Kennis en Vibeke Scheffener hun enthousiasme.

Motieven en uitleg over de projecten krijgen we van enkele Deense landschapsarchitecten op locatie of bij een bureaubezoek.

Hotel-Danmark **** Vester Voldgade 89. tel +45 311 48 06.

Hotel Danmark is located in the middle of Copenhagen with famous neighbors like the Denmark's National Museum, Thorvaldsen Museum and Glyptoteket. The area is one of the most beautiful in Copenhagen reflecting the history of the city with half-timbered houses and cobblestone streets.

The area is also known as Copenhagen's district of culture: small shops, cafés and restaurants. Just a few steps away you find the City Hall Square, the shopping street Strøget, wardenhuis Illum and Tivoli Gardens. The Roof Top Terrace of our hotel offers a 360° view of the City!

Good, better, best

Copenhagen's bicycle strategy -2025

Conditions for cycling is an important element in Copenhagen's goal of having a good city life and making Copenhagen CO2 neutral by 2025. Good conditions for cycling are also part of the city's official health policy. In other words, cycling is not a goal in itself but rather a highly prioritised political tool for creating a more liveable city. In order to be categorised a 'cycle superhighway', a cycle route must comply with a set of quality measures such as air pumps, footrests, safer intersections, green waves and traffic lights timed to average cycling speed. The cycle superhighways are marked by road signs as well as orange signage spots in the asphalt making way-finding easier for commuters day and night – they simply follow the orange C.

Sinds 2016 heeft Kopenhagen de titel 'meest fietsvriendelijke stad van de wereld' en is Amsterdam verslagen. In Kopenhagen wordt continue geïnvesteerd in slimme fiets-infrastructuur, zoals relatief comfortabele lage fietsbruggen over de havens. De belangrijkste fietsroutes krijgen een "groene golf" van de verkeerslichten bij een fietssnelheid van 20 km/uur. Speciale fietsbruggen zijn en worden aangelegd om het fietspaden-netwerk te verfijnen. Veel verkeersruimte en autoparkeerplekken zijn opgeofferd aan fietspaden. Bij drukke verkeerskruisingen hebben de fietsroutes een duidelijk blauw wegdek. Ruim 68% van de Denen gaat op de fiets naar school of werk. In de winter worden de fietspaden als eerste sneeuwvrij gemaakt. De fietspaden zijn breder en het fietstempo is veel hoger dan in Amsterdam. Er zijn meer verkeersregels, waar de Denen zich overigens (voor eigen veiligheid) aan houden! Kortom: het is een verademing om in Kopenhagen te fietsen.

De hoge fietssnelheid kan echter alleen gehaald worden omdat de Denen zich aan de volgende regels houden, zoals:

- stoppen voor rood stoplicht
- rechts houden; links inhalen
- verboden op de stoep te fietsen
- hand uit/opsteken bij afslaan of stoppen!

The Cloudburst Management Plan (2016)

To combat the impacts of cloudbursts, the City of Copenhagen developed a Cloudburst Management Plan. The Plan outlines the priorities and measures recommended for climate adaptation including extreme rainfall. The City carried out an overall assessment of the costs of different measures. It was shown that continuing to focus on traditional sewage systems would result in a negative societal gain: despite capital investments, financial damages from flooding would remain high and not justify the high investment in measure implementation. On the other hand, the combined solution (including adaptation) would result in a net saving. The chosen combined solution will consist of expanding the sewer network and around 300 surface projects focusing on water retention and drainage.

Pluvial flood risk will be addressed through adaptive measures to store or drain excess water at ground level, such as reopening streams, constructing new canals or establishing lakes and more green spaces, and using roads with high kerbstones to lead the pluvial flood water into these. In addition, in the most densely built-up area of central Copenhagen, the water can be diverted to the harbour through large pipes. In particular, the Cloudburst Management Plan consists of four surface solutions as well as pipe-based solutions, including:

- Stormwater roads and pipes that transport water towards lakes and the harbour;
- Detention roads for storing waters;
- Detention areas to store very large volume of waters, e.g. parks that could turn into lakes during flood events;
- Green roads to detain and hold back water in smaller side streets.

300 projects are planned and the City will decide once a year which projects will be undertaken through a prioritisation selection.

Kopenhagen versus Amsterdam

Een vergelijking tussen twee steden is discutabel, maar toch, wie Amsterdam en Kopenhagen naast elkaar plaatst, ervaart grote verschillen. Amsterdam lijkt inmiddels over te koken en de Amsterdammer klaagt hoorbaar en beweegt zich geërgerd over straat. Vanwege het gebrek aan betaalbare woningen, de congestie, de overlast van onbeheersbare stromen toeristen met hun rolkoffers en vanwege het oprukken van de op toeristen gerichte winkelketens, die kannibaliseren op de 'echte' winkels. Gezinnen vluchten de stad uit.

Het contrast van Amsterdam met Kopenhagen is groot: van grotestads-hectiek is hier zelden of geen sprake. Het straatleven is divers en geanimeerd. En bewoners lijken elkaar en bezoekers van de stad open tegemoet te treden. De Kopenhagenaar oogt bescheiden en lijkt trots te zijn op haar of zijn stad. Waarom lijkt Kopenhagen het zoveel beter te doen? Aard en schaal zijn in zekere zin vergelijkbaar. Amsterdam, in oppervlakte plusminus drie keer zo groot als Kopenhagen, herbergt 860.00 inwoners; Kopenhagen telt rond de 650.000 inwoners. Net als Amsterdam krijgt Kopenhagen iedere maand te maken met circa 1000 nieuwe inwoners. Maar waar Amsterdam in zijn voegen kraakt en Amsterdammers vinden dat de grenzen zijn bereikt, lijkt de maandelijkse opname van de nieuwe lichter Kopenhagenaars voor deze stad nauwelijks problemen op te leveren.

Typisch en karakteristiek voor Kopenhagen is naast de prominente aanwezigheid van water, het alom aanwezige groen in de stad. In zekere zin is dit vergelijkbaar met Amsterdam, zij het dat de vorm verschilt. Waar het groen in Kopenhagen zich tot ver in de stad uitstrekt volgens het zogenoemde 'Vingerplan', kent Amsterdam zijn pendant in Cornelis van Eesterens ruime groenstructuren. Ook zijn Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) van de jaren dertig voorzigtig in groene scheggen. Maar door de huidige bouwurgentie staan deze zwaar onder druk.

Als we naar het heden kijken, blijkt Kopenhagen het belang van groengebieden in de stad consequent te blijven omarmen, iets waar Amsterdam nog wat van kan leren. Groen wordt standaard in alle plannen meegenomen en ontworpen, niet alleen vanuit een oogpunt van ontspanning, gezondheid en het bewust gepropageerde oogcontact tussen mensen, maar inmiddels ook vanuit het belang van klimaatadaptatie: groen in de stad houdt het water op een heel natuurlijke manier langer vast.

Fascinerend is hoe Kopenhagen actief is met een permanente vernieuwingsslag, waarbij de stad zowel stevige ecologische als ruimtelijke ambities toont waar daadwerkelijk en consequent op gestuurd wordt. Niet alleen wil Kopenhagen in 2025 CO₂-neutraal zijn, een ambitie die ze delen met meer steden, er worden hoge eisen gesteld aan de kwaliteit van iedere stedelijke en ruimtelijke ontwikkeling. Daarbij staat het adagium 'Consider urban life before urban space. Consider urban space before buildings' van de Kopenhagense v.m. stadsarchitect Tina Saaby, hoog in het vaandel. Vanuit dit adagium wordt bewust gestuurd op een zo divers en levendig mogelijk straatbeeld: divers in populatie, divers in plinten, divers in activiteiten. 'Groene' mobiliteit – wandelen, fietsen en ov – worden sterk gestimuleerd, door het creëren van short cuts voor de fietser; door het verbreden van trottoirs, bij voorkeur aan de zonzijde en door zonering van arbeidsintensieve dienstverlenende functies bij ov-punten.

Het leidt tot prachtige, inspirerende voorbeelden waar veel van te leren valt. De openbare ruimte moet zo ontworpen zijn, dat die uitnodigt tot langdurig verblijf; tot sociale uitwisseling én tot oogcontact tussen burgers. Inmiddels behoort de stad tot de wereldtop als het gaat om leefbaarheid en geluk van haar inwoners. In diverse onderzoeken belandt de stad steevast in de top 5 van steden met de hoogste levensstandaard ter wereld.

Bron: de Architect, Johanna van de Werf, Van wie is Kopenhagen? 26 maart 2018.

De groei van Kopenhagen

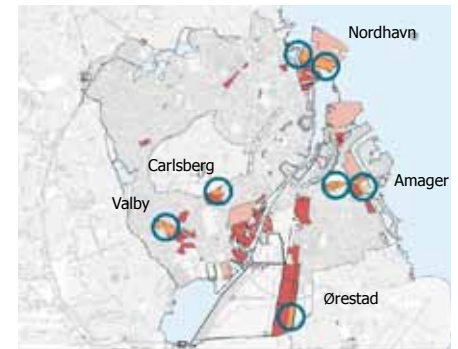
1705: Vestingstad København

1898: de vestingwerken aan de noordwestzijde zijn afgebroken. De stad groeit aan de overzijde van de meren in noordwestelijke richting.

In 1947 wordt door de Gemeente het "Vingerplan" geïntroduceerd. Om te voorkomen dat het groene landschap volledig bebouwd wordt, worden de openbaar vervoerslijnen in de vingers aangelegd. Tussen de vingers kan het hierdoor groen blijven.

Kopenhagen groeit enorm. Behalve dat havengebieden transformeren tot nieuwe woon- en werkgebieden wordt er in de stad ook op andere plaatsen verdicht en herontwikkeld.

Kaartje: de nieuwe ontwikkelingsgebieden uit het Municipal development plan 2015.

A liveable city

Danes are said to be the happiest people in the world, and Copenhagen the world's most liveable city. Because every bit of Copenhagen is designed for life, from the buildings and architecture, the food and the water, the many bikes and the intelligent infrastructure to free education, free health care, and a society firmly focused on the life balance between work and play.

Copenhagen is a pocket-sized fairy tale and at the same time, a buzzing and innovative hub of ideas. Copenhagen is a city large enough for every kind of life philosophy, but small enough to bicycle from one end to the other in twenty minutes. It is all there, the urban pulse in the cobbled streets, the castles and bell towers, the artists, makers and the green grass, the mothers, babies and their strollers, the hipsters and their dreams, the prince and the queen.

The Copenhageners excel in combining simple and sustainable solutions with a casually sophisticated lifestyle. A lifestyle based on tradition, history and culture, yet constantly moving forward, giving Copenhagen a unique blend between the harmonies of old world charm and the progressive beat of a truly cosmopolitan city.

Danish design & architecture is functional. Edgy. Timeless. Minimalistic. High quality. Danish design, whether it is furniture or clothing, is known all over the world for its clean, simple lines, great materials and classic creations that never go out of style. On a larger scale, the recent architectural boom in Copenhagen is inspired by light, water, open spaces and sustainability.

Today the cityscape in the centre of Copenhagen is dominated by four to six-storey buildings rather than the typical glass and steel skyscrapers found in many other capital cities. However, the city is far from an architectural standstill. Contemporary architectural additions to the city are shooting up everywhere and manage to blend in beautifully with the old historic buildings and palaces.

Bron: visit copenhagen

Deense stijl ?

Ontwerper Joost Emmerik en architectuurhistorica Lara Voerman gaan in 2012 op reis naar Denemarken. Tijdens de reis vragen ze zich af in hoeverre de veelgeroemde aspecten uit de oudere projecten: het Deense cultuurlandschap als inspiratiebron, het terughoudend ontwerpen, de perfecte detaillering en het element tijd nog steeds onderdeel zijn van het repertoire van de huidige generatie landschapsarchitecten. Ze vinden in het vakgebied van de Deense landschapsarchitect een hoop veranderd. In plaats van het maken van rustige, omsloten groene gebieden, die tegenhangers van de grijze stad moesten zijn, wordt de landschapsarchitect van nu gevraagd te ontwerpen voor een snelle, geïndividualiseerde maatschappij. Hij ontwerpt winkelstraten, kades en stedelijke pleinen, echte stedelijke structuren. In Kopenhagen zijn nieuwe openbare ruimtes in Frederiksberg aangelegd in 2009. Het is gemaakt als een stedelijk toneel, met decors en lichtshows en een betonnen loper met uitgespaarde cirkels waarin siergrassen groeien. Dit is erg goed gemaakt en gedetailleerd, net als 'toen'.

Landschapsarchitect en hoofdredacteur van het Deense tijdschrift Landskab, Annemarie Lund, schreef in de inleiding van 'New Agenda, Danish Landscape Architecture 2003-2008' dat er zorgen zijn over het verdwijnen van de onderscheidende Deense kwaliteiten ten faveure van internationale trends. Ook de traagheid en groei lijken uit de ontwerpen te zijn verdwenen. De projecten worden ogenschijnlijk door ongeduldige ontwerpers gemaakt en zijn klaar wanneer de hekken eromheen weggehaald worden. Denemarken kenner en landschapsarchitect Lodewijk Wiegiersma sluit zich hierbij aan. "de 'Er mist iets', zegt hij, 'er is iets wezenlijks weg'. Komt het misschien door het ontbreken van de factor tijd? Of omdat het individualistische nu veel meer op de voorgrond komt? Gelukkig zit het ontwerpen de Denen in het bloed en de detaillering en materialisering van de projecten is nog steeds van een ongekennd hoog niveau. Bron: Blauwe Kamer 2012, 2. (fragment)

Landschapsarchitect Lodewijk Wiegiersma vult aan op 23 april 2019: "De Deense ontwerpstijl was heel ruimtelijk, er werd gestreefd naar eenvoud, was nooit spectaculair en had een grote rol voor de beplanting".

Das Neue Goldene Zeitalter

Architektur und öffentlicher Raum in Kopenhagen

Das größte Problem Kopenhagens: Das Wetter ist oft schlecht, der Sommer zu kurz. Ansonsten kann man wirklich nicht viel gegen die skandinavische Metropole sagen – vor allem, wenn man sich für Design und Architektur interessiert. Das weiß auch das selbstbewusste Stadtmarketing und spricht von einem neuen goldenen Zeitalter der dänischen Architektur. Das bezieht sich auf die romantische Malerei und die neoklassizistische Architektur in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts, die ganz zu Recht als goldenes Zeitalter der dänischen Kunst gilt.

Gediegen wie die Klassizisten entwerfen die heutigen Büros freilich nicht. Ganz im Gegenteil. Nicht nur BIG lieben die große Geste und die konzeptionell argumentierte, starke Form. Doch wer sich die Projekte der letzten Jahre genauer ansieht, wird feststellen, dass es oft um weit mehr geht, nämlich um einen entspannten und frischen Umgang mit städtischer Öffentlichkeit und Zugänglichkeit. Nicht nur die Brücken, Plätze und Uferpromenaden setzen gestalterische Maßstäbe.

Auch bei vielen Bauten der letzten Jahre gilt: Sie sind erstaunlich zugänglich oder binden den öffentlichen Raum überzeugend in das Programm ein.

So ist beispielsweise die oberste Ebene des Maersk Towers von C.F. Møller (Sund Nature park **no 15**) öffentlich zugänglich. Und in der schicken Skylounge von COBEs Silo im Arhusgadekwartier (ausstellung **Himmel og Hav!** am Erdgeschoss), kann man auch ohne Reservierung jederzeit umstandslos einen Kaffee trinken. COBE gehen sogar noch einen Schritt weiter: Sie haben auch den Eingangsbereich ihres Büros kurzerhand zu einem öffentlichen Café erklärt.

Spektakulär geht es in Kopenhagen aber auch unter der Erde zu. Im Sommer 2019 eröffnet nun die neue Metro 3. Die neue Platzgestaltungen, sind leider auf Kritik gestoßen durch Stadtarchitektin Camilla van Deurs. Sie spricht jedenfalls von einer vertanen (verspilte) Chance.

Bron: www.baunetz.de

woensdag 19 juni 2019: Binnenstad

uiterlijk 10.30 aanwezig op Schiphol in vertrekhal
12.35 vertrek KL 1129 naar Kopenhagen
13.55 aankomst op Kopenhagen Kastrup Airport
met metro M2 naar binnenstad tot halte Kongens Nytorv (ca 15 min) en verder te voet naar hotel.

ca 15.00 inchequen bij **hotel Danmark**, Vester Voldgade 89.
15.30 te voet naar **Fietsverhuur** Baja Bikes, Åboulevard 3. open: 8-18.00 tel: + 0045. 50321100
Op de fiets naar binnenstad:
4. Israelsplads
3. Nørreport stationsplads (fiets hier even parkeren ?)
2. Købmagergade en Hauserplads + **toelichtingen Sylvia Karres**
5. BLOX-DAC.

- klein rondje Binnenhaven fietsen, ca 4 km : 5/A-L-K-J-I-G-H-F-E. (zie toelichting op blz 18/19)
(B-C-D doen we op donderdag)

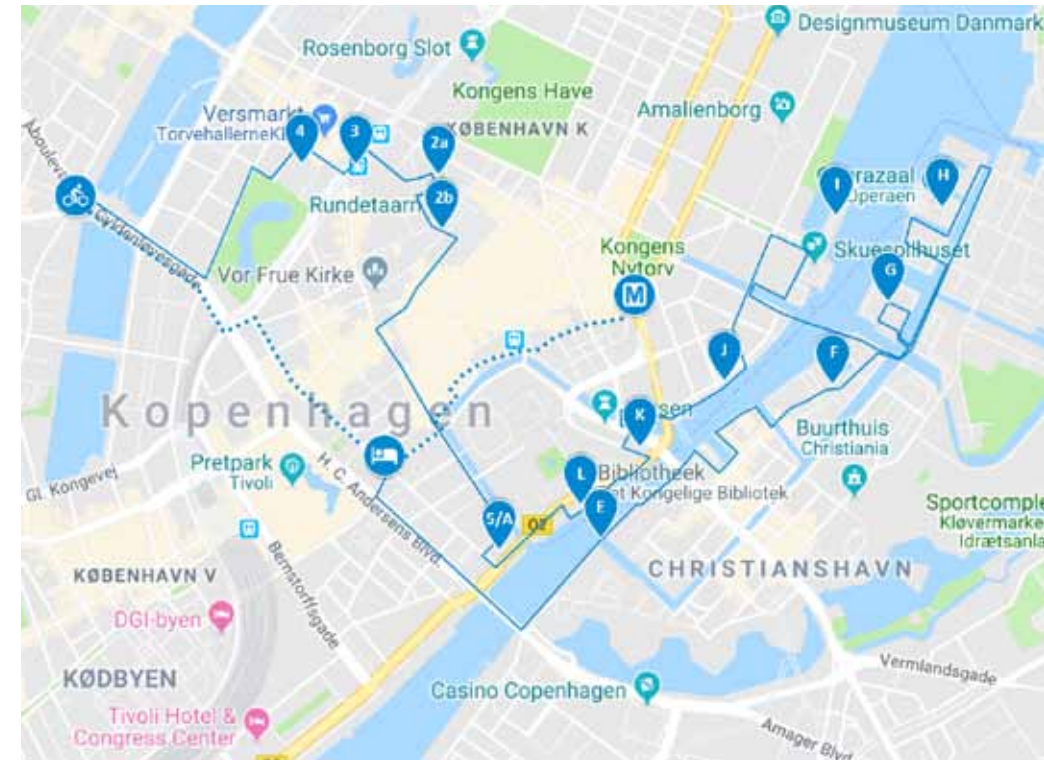
OF: DAC: tentoonstelling "BIG, the biggest ever" (Deense Architecten). DAC open: 10-18.00

Fiets parkeren in Grønne Parkeringshus: o.a. Blox Parkering, Vester Voldgade 129, 24 uur open.
(onder voorbehoud).

Diner op eigen gelegenheid.

Totaal vandaag: 11 km fietsen

4. Israels plads, Binnenstad

Cobe, Sweco, 2014

The history of Israels Plads reflects the history of Copenhagen's transformations. This central plaza was once where the city ended in a ring of protective fortifications. As the city gradually extended, the plaza became a vibrant market square – until the 50s, when it was turned into a lifeless carpark.

With the renovation the idea is to celebrate the significance and the history of Israels Plads and revitalize it, turning it into a vibrant, diverse plaza for all kinds of people and activities. The surface of the new plaza is elevated above the existing street like a new urban carpet. It hovers over the many cars that used to dominate Israels Plads and are now placed in the basement.

Cobe published the book: *Our Urban Living Room*. "The theme is based on Cobe's ten years of practice, grounded in social livability and urban democracy. Our aim is to create buildings and spaces that invite Copenhageners to use and define them; as an extended living room, where the boundaries between private and public space become fluid. The better designed the more people want to live in our city. Our Urban Living Room tells stories about the architectural development of Copenhagen, while exploring the progression of the Danish Capital - from an industrial city into an urban living room, known as one of the world's most livable places". www.cobe.dk

3. Nørreport station, Binnenstad

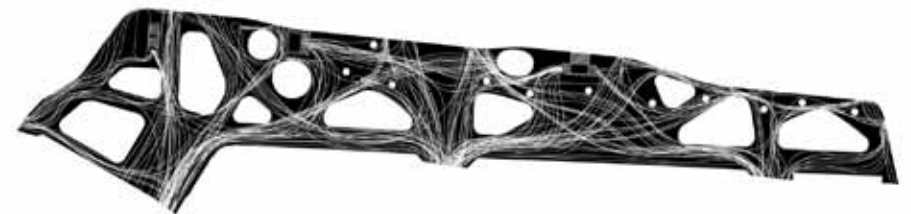
Cobe, Gottlieb Paludan, 2015

Nørreport Station is the busiest station in Denmark with roughly 250,000 people bustling through it daily. The new Nørreport station is composed of a series of rounded, floating roofs, mounted on striking glass pavilions. A study of pedestrians' preferred routes has formed the basis for the station's new design, providing an open and welcoming public space with specific thought directed to the needs of cyclists and pedestrians. Ample bike parking is a main feature accommodating 2,500 parking lots for bikes. In order to create a clear hierarchy between the area for bicycles and the area for city life, all bicycle parking is placed 40 cm below the city floor - as sunken 'bicycle beds'.

Op basis van een analyse van de voetgangersstromen over het plein (zie afb hieronder) zijn de verlaagde fietsparkeerplaatsen (bicycle beds) in de ruimtes tussen de stromen gesitueerd.

2. Købmagergade en Hauser plads, Binnenstad

Karres en Brands, Polyform, 2013

The Købmagergade was known for its shabby decor, a stagnant commercial base, and a lack of connection to the surrounding characteristic shopping streets.

The first step in design was to make the street and squares clean and empty, so that the flow of people at leisure can find its way. The second step is to choose a strong material: natural stone, a durable material that both lends a contemporary image and connects to the traditional granite boulders in the historic centre.

In the design, the history-laden, subtly colour-changing squares shoot from dark coals to bright stars, from Kulturtorvet to the Milky Way. The organisation of the three squares differs following the historical situation, and they differ from each other according to their place in the city. Kulturtorvet has a huge fountain. Hauser plads has green hills. The Church square changes into a giant sky after sunse by way of lights in its surface.

Bart Brands: *"De Hauserplads was een zanderige speelplaats op parkeergarage en is bewust in een Teletubbie speel landschap veranderd. Het dak heeft een uitsnede tbv binnentuyn voor stadsreinigingsdienst"*

5. Bryghusplads: BLOX met Danish Architecture Centre (DAC), Binnenstad OMA, Kragh & Berglund, 1:1 Landskab, 2018

De tuin is een fijne mooi gedetailleerde verblijfsruimte. Het uitzicht op de Binnenhaven is helaas geblokkeerd en een route langs de haven is vrijwel verdwenen. De tochtige donkere verkeerstunnel is geen fijne voetgangersroute.

In the old part of Copenhagen you will be surrounded by buildings dating back to 16th, 17th and 18th century. Getting closer to the main canal (Binnenhaven), a different image is setting the scene. The majority of the buildings along the waterfront are all 20 years or younger.

One thing is certain, the residents of Copenhagen will have this new building whether they like it or not. BLOX is noisy, attention seeking and simply craving attention. It is a matter of opinion if new buildings like BLOX, The Black Diamond and The Opera House etc. are stealing too much of the attention and taking over the medieval city, but it is a reality that more and more buildings just like this one have come to stay.

"Copenhagen's human scale is something that is praised by people from all over the world - wherever you find yourself in Copenhagen, you have the feeling that you can cross the street or just look up and then light comes down from several corners of the world. It is unique to the city and when the scale jump as much as it does here, we have broken with a tradition that has been developed since the Middle Ages".

Inside Scandinavian Business 30 10 2017, Sarah Willingshøj.

Binnenhaven rondje fietsen.

START:

5/A. Blox, OMA e.a. 2018.

"mixed-use building for Architecture, design and new ideas". Met Danish Architecture Centre (DAC) en bookshop (9-18.00). (12 juni-20 okt 2019: The biggest BIG exhibition ever!) Najaar 2019 opent nieuwe voet/fietsbrug: de Lille Langebro.

B. Kalvebod waves, Julien de Smedt Architects, 2014

The project consists of two main plazas, which extend across the water and are positioned with regards to sunlight and wind conditions. The pier is a flexible public space on the water with facilities to host events related to the creative industry.

C. Cycle slangen bridge, Dissing+Weitling, 2014.

The first bridge for cyclists, takes you on a fun ride 7m above a harbour bath towards the harbour and a next bridge crossing the harbour to former grain-silo-buildings. Ring scaped additions to the cylinders for apartments (Gemini residence) were added by MVRDV.

D. Havn park, Bramsnaes en Jensen, 1984. The raised lawns, clusters of white blossoming trees along the wide quay with relicts of former railtracks makes it an attractive area for sunbathing. **Havne bad**, BIG+JDS made in 2003 the first floating swimming bath in the clean harbourwater of the innercity.

E. Circle brug , Olafur Eliasson, 2015

Circular platforms topped by tall masts make up a bridge for pedestrians and cyclists. Thin steel cables extend from the top of the masts. Five steel platforms vary in diameter from ten to fourteen metres and are arranged to create a staggered, zigzag path that inspires uncertainty and pause. The bridge is lit at night, and one section rotates to allow large boats to pass.

F. Kroyersplads, Cobe, GHB LA, 2016.

Different urban furniture in wood and steel connote Quay life.

NOMA tuin, Polyform 2013. Hier groeien nog de kruiden, mossen etc uit alle Nordische landen voor de keuken van de kok Rene Redzepi wiens restaurant Noma hier gevestigd was.

fietsbrug e.o. nieuwe brug met gevaarlijk glazen middenstuk voor te snelle fietsers.

G. Paper Island (in ontwikkeling) Kengo Kuma, Cobe, ...- 2021

The vision for the project is to create a series of new halls for informal, public functions such as an event hall and a swimming hall. Private housing will be placed on top of the halls which encircles a green and intimate courtyard. The whole island will be flanked by a unifying public promenade. Voorheen was hier DE streetfoodmarkt; is verhuisd naar Refshaleøen in noord-oosten.

H. Royal Danish Opera, Henning Larsen arch, Schønherr LA, 2005.

Boven volledig glazen gevel een enorm overkragend dak. Gebouw ligt aan de Binnenhaven en is zichtbaar van bewoond koninklijk paleis Amalienborg aan de overkant.

I. Kvaesthusmolen pier, Lundgaard & Tranberg, 2016

Onder de pier is een P-garage gemaakt om de nabij gelegen Sankt Annae plads te ontlasten (deze groenstrook is tevens waterberging geworden). Ruwe materialen, grove vloer en objecten op de pier refereren aan de voormalige overslagfunctie van stukgoed op deze kade.

J. Havne gade, Frode Birk Nielsen en Sweco o.a.

Voormalige aanleg en vertrekplaats voor Ferryboten naar Zweden. Het uitzicht over de haven en Øresund is hier het breedste. De kade is attractiever ingericht met allerlei sportieve elementen.

K. Royal Danish Playhouse, Lundgaard & Tranberg 2008

Ook hier panorama ruiten. ca 40% van het gebouw steekt uit boven het water. De 150 m lange "boardwalk" is van hout. De rustieke verticale palen aan waterkant refereren aan Venetie.

L. Bibliotheek (de Zwarte Diamant), Schmidt Hammer Lassen, 1999.

Gebouw is uitbreiding van Kongelige bibliotheek er achter. Heeft imposante zwart glimmende hellende gevel en openbaar atrium met uitzicht over Binnenhavn en kanaaltje aan overkant in Christianshavn.

Donderdag 20 juni 2019: VESTERBRO

9.00 vertrek uit hotel met fiets

1. Vester Voldgade
14. Vartov square

12. Frederiksberg centrum
13. Copenhagen Business School Kilen

11. 11.00 bij Elephant Gate in Carlsberg stad met toelichting van Jacob Sandell Sørensen van bureau Schönherr. 11.00-12.00

10. Enghaveparken

15.00 Marie Damsgaard van SLA Landskab geeft project-toelichtingen.
startlocatie: X kruising Sønderboulevard-Carlsberg Vej.

9. Sønderboulevard - SLA

7. City Dune - SLA (fiets even parkeren; te voet omhoog)

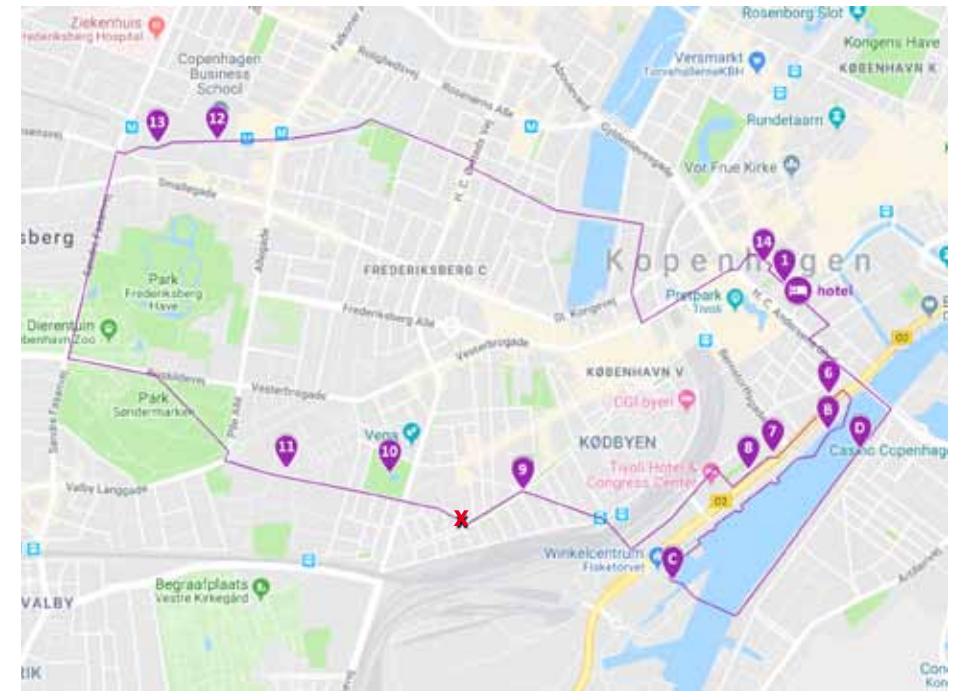
8. Danish National Archives - Schönherr
op de fiets naar 6. The Cloud - SLA

Aansluitend het zuiddeel van Binnenhaven-rondje fietsen. Mooiste volgorde gaat langs het water-over de kade: B, C en D. Zie blz 18.

Diner op eigen gelegenheid.

Donderdag: totaal 15 km fietsen

1. Vester Voldgade, Binnenstad

GHB Landskabarkitekter, Cobe, 2012

The Vester Voldgade ("West Rampart Street, Copenhagen") is interesting both for its current condition and its original state. It's called "Voldgade" because it was built where the old city wall stood. Trees grew on the rampart side of the road (see picture from 1880).

Over time, the ramparts were removed and covered by buildings like the townhall.

By the late twentieth century, Vester Voldgade was an ordinary urban space, had 3-4 lanes for cars and was a harsh place for pedestrians or cyclists.

Redesign of the street reintroduces a pedestrian promenade with trees. This time on the eastern side of the street (the side of our hotel), where it can catch the afternoon sun.

Op no 89: **Hotel Danmark.**

1880

14. Vartov plads, Binnenstad

Hall Mc Knight, 2012

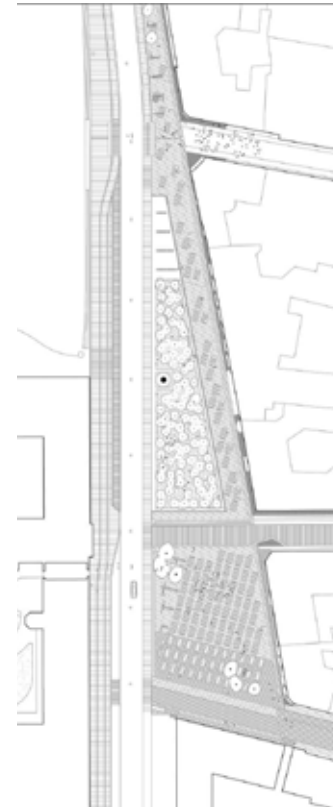

"Een bosje op het plein middenin de stad"

Dit project werd gewonnen door Hackett Hall McKnight via een internationale ontwerpwedstrijd in 2009. Het project naast het stadhuis werd in 2012 voltooid. Vartov is een nieuwe, onderscheidende en originele plek in het midden van Kopenhagen.

De geschiedenis van het Vartov ziekenhuis heeft een grote invloed gehad op het ontwerp. Delen van de voormalige bebouwing worden in het bestratingspatroon getoond. In de bestrating is het patroon van de ziekenhuisramen te zien maar ook van de graven die hier lagen.

Het bosje is het belangrijkste en grotere ruimtelijke element in de nieuwe ruimte. Een nieuw, klein bos verdeelt het gebied aan het einde van de Strøget. Een dichte beplanting van ca. 45 Prunus avium "Plena", zoete kers, in het stadscentrum is zeer opvallend en geeft een sterke identiteit aan het plein. De expressie van het bos is informeel met een relatief willekeurig plantpatroon. De bomen bieden ook beschutting tegen de wind.

12. Frederiksberg centrum (verlichtings plan !)

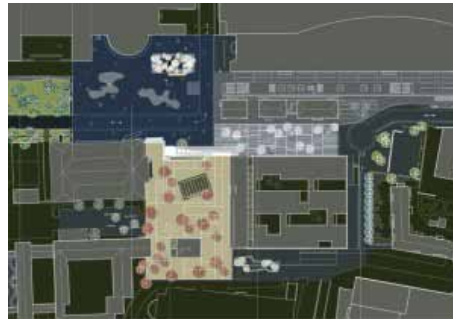
SLA Landskab, 2006

Characteristic materials, colorful lighting, playful sound effects and blossoming trees ties together Frederiksbergs Center and the surrounding city. Frederiksberg City has important destinations such as Frederiksberg High School, Copenhagen Business School, Frederiksberg Library and the Frederiksberg Shopping Mall.

SLA got the task to turn the empty areas between the buildings into a livable and attractive city center.

The result is five award-winning urban spaces with each their unique identity and character. Handling more than 30.000 visitors each day, the city center is both a place for transit, urban experiences, shopping and daily life. With sensuous experiences and contemplation in the day and night.

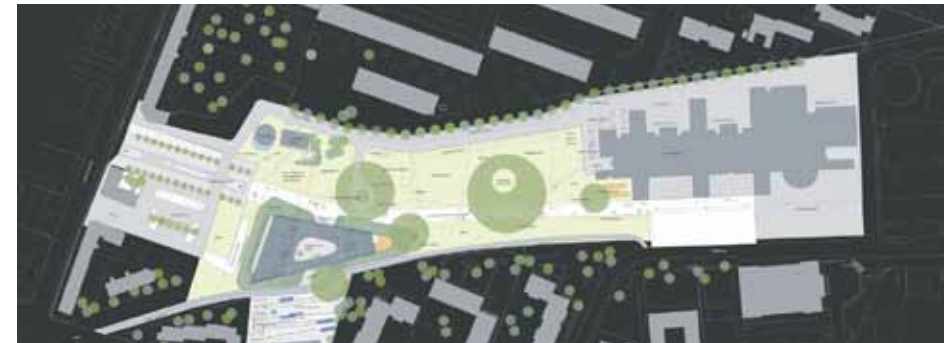

13. Copenhagen Business School "Kilen", Frederiksberg

Marianne Levinsen, 2006 en 2011

De campus is in 2 fasen aangelegd op een voormalig rangeerterrein. Het is een open parkgebied gebied met veel vrijstaande bomen. Een 8m brede promenade verbindt het metrostation Fasanevej met de business school. De verharding van de brede promenade is van beton en heeft grote gaten voor de boombeplanting en hoge grassen. In dwarsrichting zorgen verlaagde afvoergootjes naar een brede goot in de lengterichting voor een grafisch patroon in de verharding.

11. Carlsberg City, Carlsberg

Vogt, Entasis, 1:1 Landskab, Schønherr, e.a.; 2012 -

" Brewing real urbanity in Carlsberg City"

In 2009 the Carlsberg brewery moved to Fredericia in Jutland. The area contains a great number of historical buildings and gardens. Between 2007 and 2010 two winning offices presented their vision for the area: Masterplan 'The story of the Hill' by Vogt and Urban Masterplan 'Carlsberg our City' by Entasis. During the financial crisis, nothing was built. Many buildings were only re-used by and for creative and cultural initiatives. Today, about 10 years later, there is much emphasis on the human scale, part of a greater trend globally. Real urbanity is once again on the rise. The innovation comes from exchanges between different people; from letting random things happen and planning for the unplanned. The new Carlsberg city is going to be dense and walkable. The streets and squares will be built for meetings and exchanges between people. This priority has forced traffic efficiency into the background. Carlsberg City will be a green neighborhood. J.C. Jacobsen's old garden with beautiful botanical life is open for everyone and will be just one out of twenty-five squares and urban spaces. Every square and garden will be differently shaped so that those who move around the neighborhood will experience something new in every urban space they enter. For a new northern part of Carlsberg Schønherr designed five new public spaces that can also store rainwater.

www.carlsbergbyen.dk/erhverv/in-english

10. Herinrichting Enghave park, Vesterbro

o.a. Tredje Natur, 2018-....

How can the historic Enghaveparken (1929) create the framework for modern-day, fluid communities and still be the answer to climate challenges? How can the park contain and create diversity of interests, by still insist on being a common space, that can create new communities despite great differences?

The recipe is simple: Keep and enforce the green framework (trees and green structures) and increase the amount and quality of the experiences to create a greater variety of experiences for recreation and interaction.

The main hydraulic concept uses the 1 meter terrain fall from west to east to create a water pan that can hold 14.500m³. The remaining water is managed by gutters to the excavated area and underground reservoir.

Water challenges are turned into a large variety of new recreational, relaxation and sensory opportunities. Enghaveparken will continue to be a unique space with its own poetic, lush fairytale-like atmosphere. The sunken activity space is also able to hold stormwater.

9. Sønderboulevard, Vesterbro

SLA Landskab, 2006 (en in 2019 na metrobouw ?)

The Sønder Boulevard was one of the main road axes of the new nineteenth-century city, with regular street blocks and wide avenues offering sweeping views. The boulevard has a symmetrical section of almost thirty metres wide, is slightly curved and a kilometre and a half long. The centre of this boulevard, which separated two lateral roads, was shaped by means of a grassy parterre that was densely populated with elms and edged by granite boulders.

In the 1990s, Dutch elm disease killed all the trees in the central grove. By the turn of the millennium, the daily car traffic grew enormously and segregated the devastated central parterre. The only people who used it were those who saw it as a public lavatory for their dogs.

SLA landskab have transformed Copenhagen's South Boulevard in 2006 from being an arterial thoroughfare to being a lush and popular urban space. New treeswere planted.

Through a comprehensive community participation process the residents of the area got the opportunity to place their fingerprint on the urban space: basketball courts, seating areas and blossoming peaceful gardens. SLA developed the flexible framework that not only brought new urban life to the area, but also tied the borough of Vesterbro together with the City Center, the new Carlsberg Area and the Central Train Station.

7. City Dune (SEB bank), Vesterbro

SLA Landskab, 2010

2010

2016

The City Dune is inspired by nature's processes and built up as a Swedish hill side with a terrain that rises from street level to the second floor level, covering the side and the roof of the bank's parking garage. The white concrete surfaces reflect the sun while all rain water is collected and re-used for irrigation and cooling of the urban space in summer. The Nordic vegetation and trees provides shade on hot summer days and shelter when it rains. At the same time the City Dune provides SEB Bank with a strong and unique Nordic identity.

"SEB is living proof that you can create value with urban space. The branding value of our landscape is five times bigger than what a regular branding campaign with the same budget could have given us"
Peter Høltermand, CEO of SEB, Arkitekten March 2011

8. Danish National Archives, Vesterbro

Schønherr Landskab, 2009

De nieuwe openbare daktuin van het 'Rigsarkivet' maakt deel uit van het algemene en verhoogde park voor voetgangers en fietsers, dat na verloop van tijd Bernstorffsgade verbindt met Knippels Bro (in noordelijke richting naar daktuin op nieuwe Ikea).

Door het gebruik van speciale aarde, lagen gemalen bakstenen en waterreservoirplaten wordt regenwater vastgehouden, zodat de hoeveelheid die wordt afgevoerd wordt verminderd of vertraagd.

Geschat wordt dat 60-70% van de regenval in het gebied op jaarbasis wordt behouden.

Naast het vasthouden van regenwater en het recyclen ervan in een natuurlijke cyclus, heeft het project een positief effect op het insecten- en dierenleven in de stad.

Als onderdeel van de natuurlijke cyclus accumuleert de neerslag in de groeilagen, die vervolgens door de planten worden gebruikt. In dit proces wordt het water verdampt met een temperatuurverlagend effect.

Ten slotte hebben de grote beplante gebieden een effect op het milieu doordat ze stofdeeltjes in de lucht binden en door middel van fotosynthese CO2 vormen.

p.s. Het historisch archief heeft gezorgd voor Runen tekens in het metselwerk van muur en vloerverharding.

6. the Cloud (Nykredit bank), Binnenstad

SLA Landskab, 2011

In Denmark the sun only shines for one third of the year. Therefore, the citizens of Copenhagen ought to experience all kinds of weather, light, wind and rain as attractive sensuous events.

The landscape "CLOUD" complements the building "CRYSTAL" in an urban space which changes expression with the weather and attracts curious citizens, intrigued by the purring water and the water reflections of hastily passing people and the architecture of the surroundings. As the walls of water switch on and off depending on the wind they create varying images and expressions which catch the attention of curious bypassers and encourage them to pause, wonder, breathe and sense.

Vrijdag 21 juni 2019: NØRREBRO en ØSTERBRO

9.00 vertrek uit hotel met fiets

9.30 **15. Sund Nature Park** met toelichting van Kristoffer Holm Pedersen van bureau SLA.

11.00 naar **Gemeente** voor presentatie 11.30-12.30 'Vision Co-Create Copenhagen', door Kristine Munkgård Pedersen (zie blz. 72). Locatie: Njalsgade 13. (overkant Binnenhaven).

17. Guldberg Byplads

18. Guldbergsplads

19. BaNanna park

20. Superkilen (+ evt 21. Kvarterpark)

44. Climate Tile Heimdalsgade 22-24

22. Sankt Kjelds plads e.o

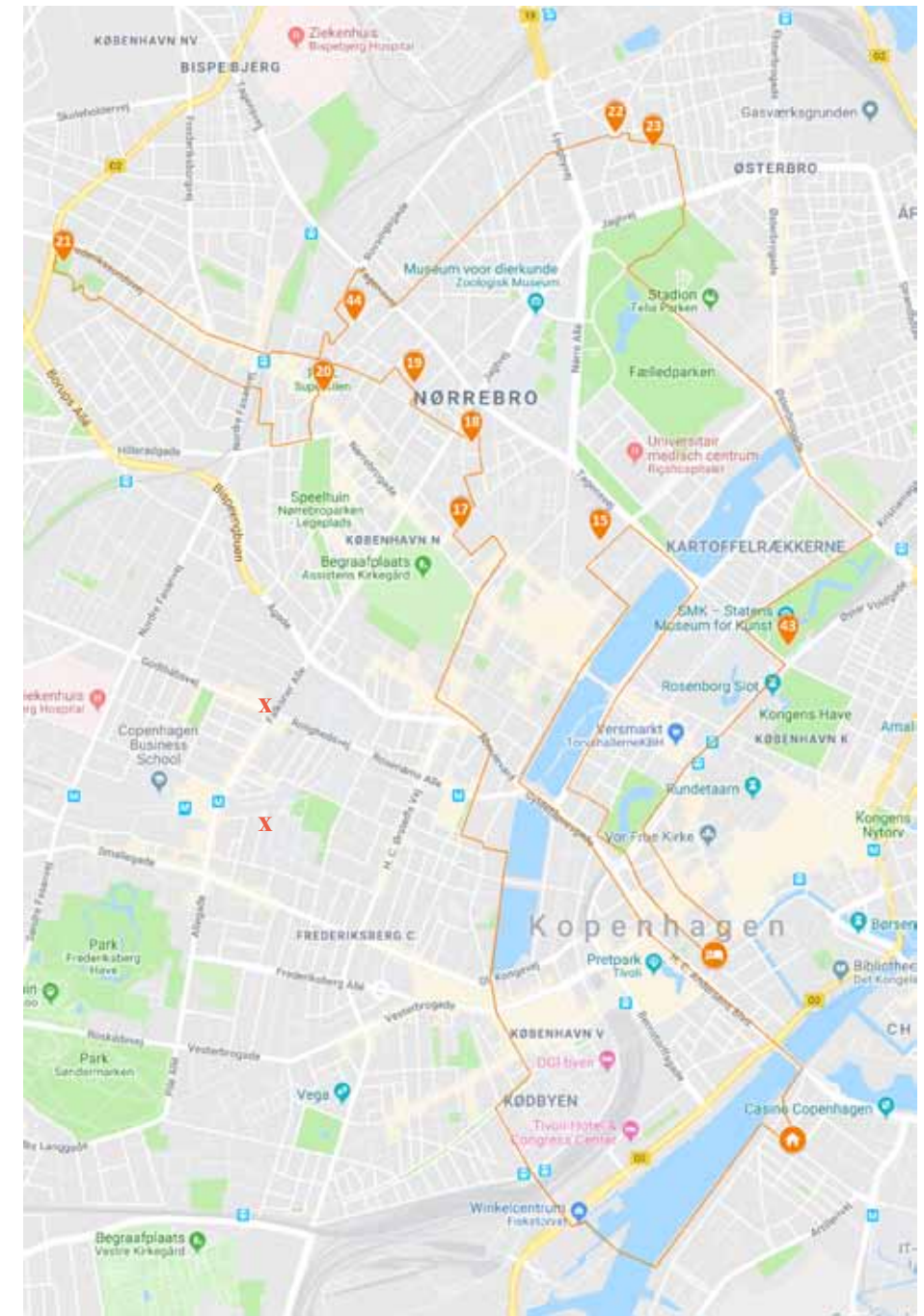
17.00 **23. Tasingeplads** + toelichting door Jacob Fischer van bureau GHB.

ca 18.30 **43. tuin SMK** + toelichting Sylvia Karres van Karres en Brands.

avond vrij te besteden Tip: bloemenborders noordzijde Kongens have park.

Totaal: 26 km fietsen

15. Sund Nature park (Panum Institute), Nørrebro
 toelichting Kristoffer Holm Pedersen van SLA Landskab, 2018

The park is open to all Copenhageners and offers “wild” nature. With its distinctive wild and green expression and varied mini biotopes, the park meets people’s demand for nature in the city.

The inspiration for the landscape surrounding the new Mærsk Building was found in the history of the location and its unique atmosphere. The Panum Institute is an educational institution with a long history and tradition as well as a modern research central, with thousands of daily users.

The new landscape facilitates the meeting between past and future, nature and urbanity in an inviting, green urban space - a recreative urban landscape for the students of Panum as well as the locals - right in the centre of Nørrebro’s busy street life.

Panums new characteristic landscape consists of varied mini-biotopes with a diverse range of plant species, creating peaceful pockets for contemplation in the pulsating heart of central Nørrebro.

The university park supports world-leading health science research, while also strengthening the city’s social and environmental sustainability and creates opportunities for good nature experiences for all.

The park is a modern campus park. Merging nature based amenities designed to enhance creativity and life quality as well as climate solutions for cloudbursts.

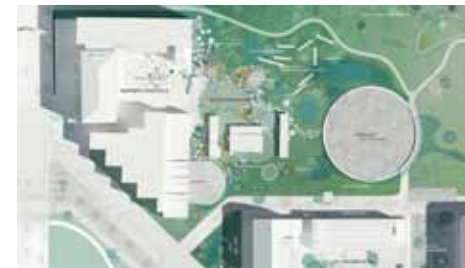
16. Hans Tavsens park “the Soul of Nørrebro”, Nørrebro
 SLA Landskab, 2018 - (bezoek vervalt: is nog niet uitgevoerd).

SLA’s winning proposal THE SOUL OF NØRREBRO is an integrated urban design and climate adaption project for Hans Tavsens Park and Korsgade.

The project combines city nature, local community and smart cloudburst solutions, building upon the areas existing qualities and unique local spirit. Rainwater is collected and used locally while excess water from cloudbursts is lead from the park to Peblinge Lake, being cleansed by city nature biotopes along Korsgade. Hydrological, biological and social circuits will work together in a strong symbiosis that does not only climate proof inner Nørrebro, but also has a positive effect of the entire city of Copenhagen. SLA’s team has in an exemplary way included the local residents’ inputs in their proposal for Hans Tavsens Park and Korsgade.

The solutions not only solve the problems with cloudburst and rainwater management – it also has major benefits for the entire neighborhood and community.

17. Guldberg Byplads (schoolplein e.o.), Nørrebro

Ramboll, 2011

Guldberg Byplads is the final result of a five year old urban renewal project in Copenhagen. The main idea was to cut off the traffic in the street and instead create an attractive open space, where people can meet, sit, talk, play and hang out during the day. Also, it has been a desire to create safer routes for the many children each day traveling to and from the local school.

The main concept of Guldberg Byplads is based on an analysis of how the users of the space move during the day and night. The different types of movement of the users have been transformed into a pattern on the surface of the space. The intention behind Guldberg Byplads was to create an attractive urban space in the center of densely built-up Nørrebro. Below the newly-planted trees, Spanish imported benches made out of tree are located. Furthermore a plinth made out of concrete, where you can sit in different heights and enjoy the view, has been designed especially for the location. A map of the neighborhood has been cast into the horizontal surface of the plinth.

To create the best possible conditions for urban life 24 hours a day, eleven new trees have been planted. The trees soften the urban space, creates niches and an improved microclimate. In the darker hours the space is lit up by bended, conically shaped light masts, which have been supplied with spotlights, which graze the tree leaves and project the leaves on the granite pavement.

18. Guldbergs plads, Nørrebro

1:1 Landskab, 2015

10 grass hills, 75 larch trees and 200 blue poles form the new Guldberg's Square; a neighborhood park where people of all ages can meet, be active, exercise and relax. The three different elements create coherence in the renovated park and unite the existing functions that are kept with the new programs that are characteristic for the square's new identity as an activity park; a meeting place focusing on exercise in the public city space.

The varying size of the grass hills creates a playful landscape. The larch trees and the metal poles in different blue nuances are scattered in the green landscape and create a new urban forest. The 200 blue poles set the frame for the park's new activities. As a result of the user involvement process with local residents, which coincided with the first phases of the design development, different activity spots and equipments are developed, mainly to attract adults who are unaccustomed to exercise. 6 big swings stands side by side, a 3D climbing labyrinth lies on top of a big rubber hill, a gathering of beams in different heights, a grove of gymnastic rings and different marked routes around the park.

Furthermore, the many extra poles in the park can be used in various ways, either spontaneous or organized. Bring your own hammock, put up light chains for the neighborhood party or a clothesline when having a flea market.

19. BaNanna park, Nørrebro

Schønherr, 2009

BaNanna Park is a success story about a toxic old wasteland that has been transformed into an exciting, attractive, green haven for locals and anybody else who wants to use the many amenities in this urban park. The name comes from the big, yellow, banana-shaped embankment that makes a great skate park – and, of course, from its location on Nannasgade.

As you enter, you are greeted by a 14-metre-high climbing frame, almost like a triumphal arch. The park itself is divided into three areas: 'the jungle', 'the lawn' and 'the square'. There are two playing fields, one with blue Astro-turf and one with grass, while the big yellow 'banana' also serves as seating for spectators. Around the lawn runs a large, oval path for running, biking and roller-skating.

The 'jungle' – a cluster of self-seeded deciduous trees, cherry trees and bamboo bushes – is well named, as it really feels like a tropical rainforest. Behind this is a playground for toddlers, with all the kit they could wish for. Inside the park behind the triumphal arch is space to sit and enjoy your packed lunch and a drink or fire up the barbecue, and admire the large gable-end paintings that adorn the surrounding houses. BaNanna Park is both beautiful and exciting, a spiritual oasis in the middle of densely populated Outer Nørrebro.

20. Superkilen, Nørrebro

Topotek1, Superflex, BIG, 2012

Superkilen (kilen=wig) was created in the context of a greater urban development project for district of Nørrebro which is an ethnically and socially mixed neighbourhood. Frictions and tensions occur due to the differing notions of co-existence, diverse norms of social behaviour, and varied traditions of the residents. The urban development plans needed to take these factors into account.

The area consists of a slim strip of land. We subdivided the plot into three spatial sections which were allocated different functions, defined by different colours. There is an activity zone (The Red Square), a meeting point (The Black Market), and a leisure area (The Green Park).

When the furniture for these areas needed to be selected we involved the neighbourhood's residents. In public meetings they were asked to make suggestions. In the end 108 objects and 11 trees from all over the world were chosen. They have either been imported or were reproduced on site. For instance: a Moroccan fountain, a Kazakh bus stop, a Japanese play structure in the shape of an octopus, a Thai boxing ring, a Qatar dentist's sign, a swing bench from Baghdad, the Spanish Osborne bull, posts with neon advertising from different countries, and even soil from Palestine. The collection of foreign objects and icons refers to the many cultural identities in Nørrebro. (p.s. renovation Red zone starts in 2018)

44. Climate Tile, Heimdalsgade 22-24, Nørrebro

Tredje Natur/Third Nature, 2014-2018

Sample location with Climate Tile

The Climate Tile reintroduces the natural water circuit in the existing cities. By collecting rain-water from roofs and sidewalks, we can make the water a resource while the risk for damages caused by the rain are reduced. We use the water in the best possible way as a positive supplement to the city's drainage system. Doing this, the flow of water to the existing sewers is reduced significantly. The water is directed primarily to the surrounding plant holes where the plants will get nutrition from the water. The water will later on evaporate. This means that a substantial part of the water is consumed while the remaining part of the water seeps through the soil under the plants. The natural water circuit is redressed in the city by this simple process. The Climate Tile is constructed with vertical and horizontal pipes that allows the tile to add functions of different sorts and thereby it is possible to adjust the tile to any given situation or activity on the sidewalk.

Realised project: Heimdalsgade 22-24. (near office Tredje Natur)

< More about Superkilen:

- The aesthetics of Superkilen seems propelled by a desire to surprise its visitors.
 - The park displays a general western view of integration.
 - Extreme aesthetics can be criticized.
 - The project has caused a "Bilbao effect" and became from most neglected to one of the coolest neighbourhoods in Copenhagen".
- Bron: TOPOS 105, 2018 by Karsten Jorgensen.

21. Kvarterpark NW, Hulgåardevej/ Frederikssundsvej/ Brønshøj

SLA Landskab, 2010

Copenhagen's North West-quarter has in many years dealt with a bad reputation of being a polluted neighborhood with big social and economical issues. Through long citizen participation process SLA involved the local community in the design process and created - in a close collaboration with the local residents - a magical and playful park that gave the community all what they wished for: light, safety, nature and adventures in an exciting combination, creating an absolutely unique and characteristic community park. With the fairytale-sounding work title "1001 trees" SLA created a playful park with activities, adventures and poetry - in a park shaped by the community's wishes.

22. Skt Kjelds plads + Bryggervangen, Østerbro

SLA Landskab, 2019 - ... (in uitvoering)

The proposal gives Bryggervangen and Skt. Kjelds Plads a strong identity as the city's landmark for bluegreen climate adaptation.

The project defines a distinctive urban nature of Copenhagen. The result is an urban nature that is aesthetic and functional, biodiverse and sustainable, green and blue, climate adaptable, and creates a sense of community. An urban nature, which gives the Copenhageners a strong aesthetic feeling of nature right on their doorstep.

Bryggervangen and Skt. Kjelds Plads centers around climate adaptation. But the project is also about the extra benefits we get from climate adaptation: The blue, the green, the health, the active and the social. In short: All what makes life in the city worth living.

23. Tåsingeplads, Østerbro

met toelichting van Jacob Fischer. GHB Landskabarkitekter, 2014

Tasinge Square is situated at the heart of Denmark's first climate resilient neighbourhood. As a green oasis in a densely populated city district, the square will be able to handle heavy cloud bursts in the future. Also, it gives the St. Kjeld's Quarter in Copenhagen a distinctive green and sustainable landmark.

The activity of citizens, water flows, the precise geometry in the district and the Copenhagen dialect are all combined with the natural and self-grown approach to vegetation and water.

The topography creates an urban space where edges, transitions, and the relationship between inside and outside are essential. The topographical concept allows various types of space that in interaction with solar orientation and the surroundings offers a diverse use of Tasinge Square.

The square is equipped with luminous sculptures: drops and parasols. Rainwater from the roof surfaces lead to three large storage containers. These tanks, shaped as giant drops, reflect the sky and invites to be climbed on. With hand pumps, one is made to release its content, so water is led to the vegetation. The parasols lead the rainwater to infiltration and provide shelter. The presence of water is given a playful form which functionally fits this particular place in the city.

43. Statens Museum Kunst (SMK), Østerbro

met toelichting van Sylvia Karres. Karres en Brands, Polyform, 2015

In 2011, together with Polyform Arkitekter, karres+brands won the international competition for the redesign of the museum garden of the Statens Museum for Kunst in Copenhagen. The design, 'SMK tilbage i Parken' (SMK returns in the Park) connects the museum garden with the Østre Anlæg park, located on the city's former fortifications. With this, the SMK will become naturally embedded in the park, by which it in fact revises the previous situation. The museum garden thus forms the new entrance area for the SMK and Østre Anlæg.

The design is simple, distinctive and flexible. The new plan offers an alternative to the huge, monolithic building, and uses the terrain's existing shifts in elevation. The heart of the museum garden is a 'base', a unique water feature that can at the same time be used as a stage for the museum, city life, and other activities. The garden has a pronounced green character, with spacious lawns and plantings of native tree species. The interplay of the spatial elements ensures that the garden is an intermediary between collection, museum, park, and city. In September 2014, the museum garden was officially opened. The 32-metre-wide pond in the middle of the garden is a dominant gathering point: this element brings people together, and acts as a large reflecting pool that brings the sky and many towers of Copenhagen into the garden. If the pond is empty, it can be used for art installations and concerts, and in the winter as an ice rink.

oude situatie en prijsvraaggebied

Toelichting Bart Brands : *"We wilden de tuin van het Museum onderdeel laten uitmaken van de vestingwerken-parkenzone (Østre Anlæg). De dichte beplantingsranden langs de wegen hebben we daarom verwijderd. En de vijver is zodanig geplaatst dat de formele symmetrische inrichting verdwijnt en het park weer onderdeel van de stad wordt, waarvan de kerktorens nu in de vijver weerspiegelen". 23.4.2019*

Zaterdag 22 juni 2019: Amager-Ørestad-Amager

9.00 vertrek uit hotel met fiets

Kaart A: **24.** Majporten
25. Prags boulevard
26. Ørestad Nord: Tietgen Kollegiet e.o.

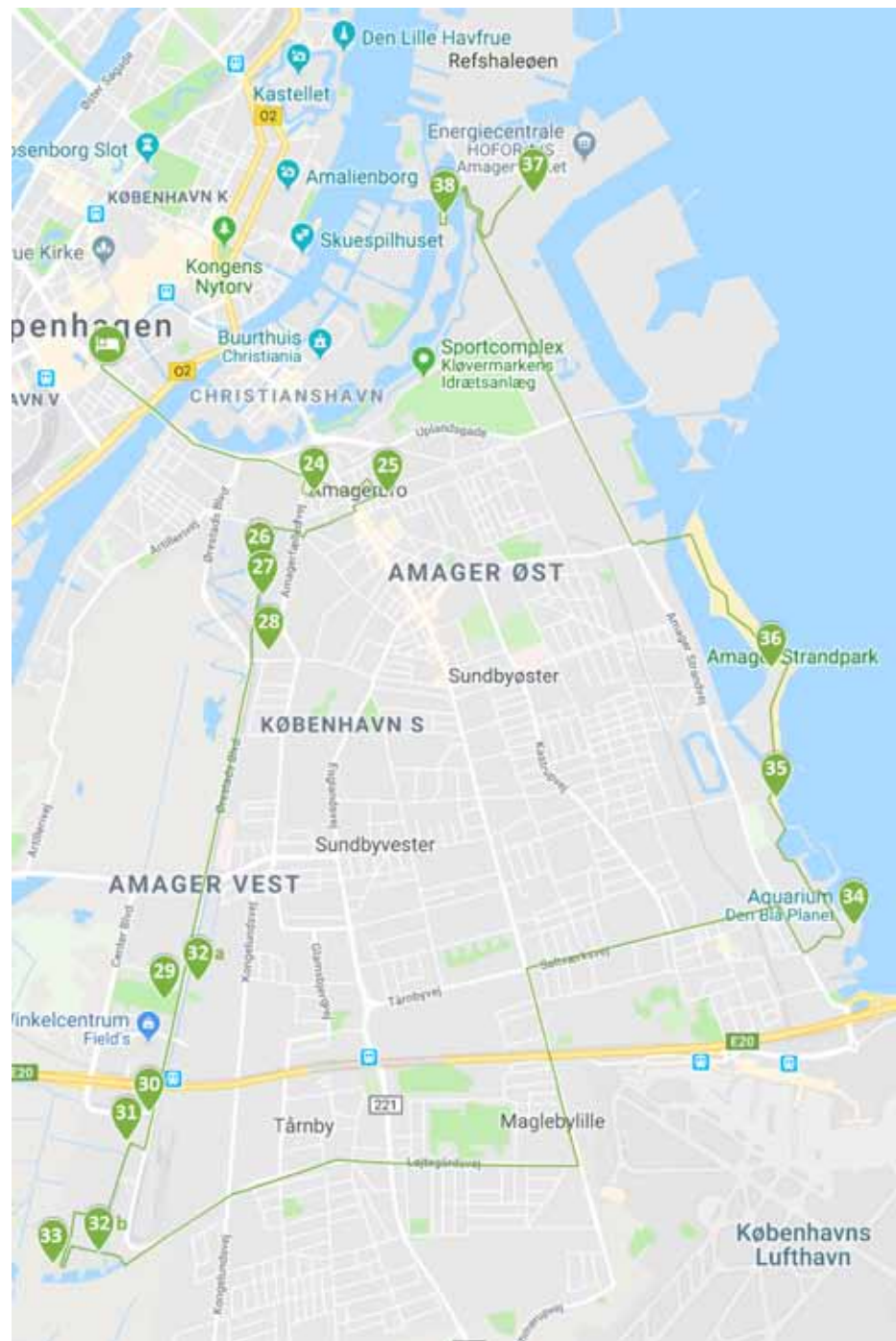
Kaart B: **27.** Ørestad Nord: Emil Holms kanaal
28. Ørestad Nord: Nordea Bank
29. Ørestad City: Stadspark (Byparken)
32 a. Ørestad City: Bjerget en VM Houses, BIG
 Ørestad City: lunch halen bij winkelcentrum Field's ?
30: Ørestad City: Hannemansallee
31. Ørestad City: Arenakwartier
32 b. Ørestad Syd: 8-Tallet, BIG
33. Ørestad Syd: UN17 Village (nog niet in aanbouw)

Kaart B/C: langs zuidrand van Ørestad Syd in oostelijke richting, door Amager richting zee

34. Blue Planet en **35.** Søbad;
36. Amager strandpark

Kaart A: **38.** tuin restaurant Noma 2.0: alléén langsfietsen!
 17.00 - ca 18.00 **37.** Amager Bakke: rondleiding en borrel op het dak!

24. Majporten bewonerstuin, Amager

Thing & Brandt Landskab, 2012

De Maj-poort tuin is de eerste openbare stadstuin van Kopenhagen. De tuin is een kleine parkruimte omringd door lokale wegen en woonblokken. De parkruimte is een kleine weelderige plek; een soort woonkamer. Majporten is zowel een tuin voor de bewoners als van de bewoners. Een kleine openbare oase.

Majporten is een nieuwe interpretatie van een klassieke tuin. Het ontwerp is gebaseerd op een principe met diagonale grindpaden. De paden hebben een asymmetrisch ontwerp. Langs de paden zijn hoge bedden met vaste planten, kruiden en fruitstruiken voor gemeenschappelijk gebruik. In het ene deel gaat het om de planten; in het andere gaat het om de mensen. Er is ook een fruitboomgaard. De paden kruisen elkaar onder een hoge pergola, waar onder een breed houten zit / ligmeubel is gemaakt. De plantenbedden zijn van cortenstaal. Zwart geïmpregneerde lattenhekken omheinen de tuin die overigens op iedere hoek een ingang heeft.

25. Prags boulevard, Amager

Kristine Jensen, 2006

De herinrichting van een drukke weg tot ontmoetingsruimte op de Prags boulevard maakt deel uit van een herinrichtingsproject van de wijk. In de dichtbebouwde wijk was jarenlang niets gebeurd. Het project is ontworpen als een ongecompliceerde parkruimte die voor iedereen toegankelijk is. Het lange en smalle parkontwerp is geïnspireerd door de rauwe en robuuste aard van de plek. De architectonische basiskennmerken van het project bestaan uit een aantal over het algemeen groene elementen: 120 populieren, een lang grastapijt, 90 fluorkleurige lichtmasten en tot slot 700 groene stoelen.

In tegenstelling tot de algemene groene kenmerken zijn er zeven "activiteitsvelden", die overeenkomen met de wensen van de bewoners voor functies voor de buurt. Tijdens het proces kregen de velden de namen: plein, tuin, scène, cursus, doos, kleuterschool en de oprit. Het project is uitgevoerd met grote betrokkenheid van bewoners en gebruikers.

Ørestad algemeen

ARKKI : masterplan, 1992

The architectural competition for Ørestad was completed in November 1994. In early 1995, public debate on the four winning projects resulted in the decision that a team of Finnish architects (ARKKI) would form the basis for the planning project.

The decision to establish the 310-hectare Ørestad district (600m wide and 5 kilometers long) on West Amager was made in 1992. Three years later, the master plan was in place and in 2001 the first building opened. In 2002 the Metro started to run 24/7, stopping at six stations in Ørestad. Since then, the urban development has been non stop.

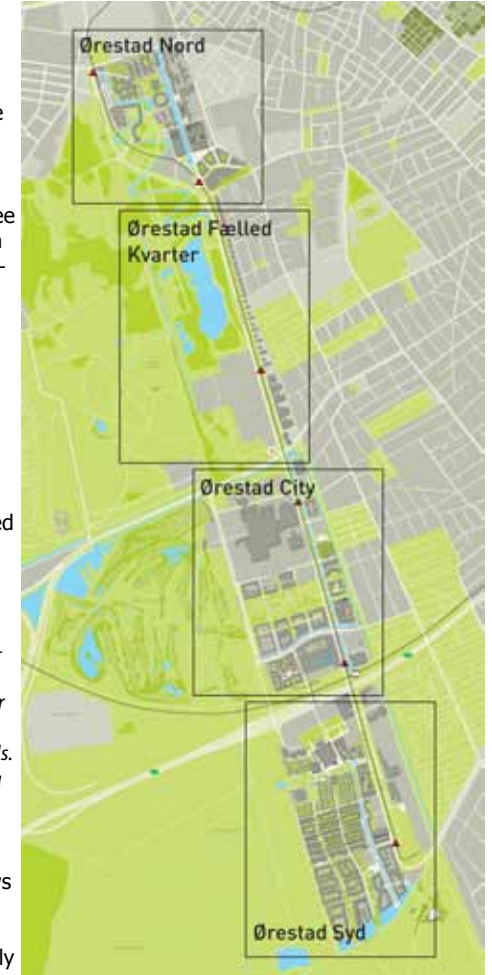
The master plan outlines in broad strokes 4 neighbourhoods designed according to a high international standard - with top-class urban planning and architecture. It could act as a testing ground for new urban and architectural ideas. For example, we had the possibility of building high-rise blocks which were not allowed elsewhere in the city.

"The thing is", Mr. Gehl said, "when they designed Ørestad, the spaces between the buildings was not an area of concern. Ørestad needs spaces where residents are encouraged to linger, like shops with their merchandise on view outside and cafes with outdoor seating. It's the two lower stories that are the key, we see at our eye level, not much upwards or downwards. Other problems include geography. Ørestad sits on a plain and is very windy; additionally, in Scandinavia the sun is low in the sky for much of the year and Ørestad's high buildings create shadows".

Bron o.a. : The New York Times, A dream glows in Copenhagen, Nick Foster, March 5, 2012

In recent years development has focused mainly on Ørestad South, principally as a residential neighbourhood. Both blocks of flats and town houses are being constructed here, and the district is particularly famous for Copenhagen Arena, a 16,000-seat venue for large-scale concerts and sports events.

Ørestad is also home of projects from the world-famous Danish architect group, Bjarke Ingels Group (BIG): VM Houses (2005), Mountain (2008), 8-Tallet (2010) .

26. Tietgen kollegiet e.o. Ørestad Nord

LA: Marianne Levinsen en Henrik Jorgens; Lundgaard & Tranberg Arch. 2006

Tietgenkollegiet has become an international reference work that has won several awards and attracts attention from all corners of the world. The circular structure was created by the practice of Lundgaard & Tranberg and distinguishes itself not only through its characteristic shape and construction but also because of the choice of materials and the decoration.

The residence hall was created by the practice Lundgaard & Tranberg and in its main concept it is arranged as a circular building in 7 storeys containing all the facilities of the residence hall and encircling one big, planted courtyard in the centre.

The cylindrical main shape is transected by 5 vertical lines that visually and functionally divide the building into sections and appear to be continuous, open passages providing access from the outside to the central courtyard. In the inner courtyard of the residence hall, you see the main common areas, the kitchens and the common rooms, that contrary to nature seem to be hanging freely in the air. With a depth of up to 8 meters, these boxes are an impressive feat of engineering requiring gathering inspiration from e.g. building bridges in the open sea.

In 2019, north of Tietgen kollegiet, Cobe is building "bicycle hills". A parking area for the University student bikes underneath a parc.

27. Ørestad Nord: Emil Holms kanaal e o

Kayaking, cooling off in summer, ice-skating in winter – the canals are the lifeblood of Ørestad. The blue thread that runs through Copenhagen's new district on Amager isn't just there for show. Where once were flat ground, landfill and military training facilities, there are now exclusive and innovative homes, right next door to Amager Common and West Amager – and everything is linked together by the canals, which wind their way from north to south. These waterways have their own ecosystem, and are home to ducks, herons and fish. In summer, kayaks and small boats through the canals. The canals are not just there to look pretty; they serve an important practical purpose as part of Ørestad's flood defences. Excess storm water is discharged into the canals, which lead out into the harbour mouth.

Het kanaal is bij de start van de aanleg van dit nieuwe stadsdeel in een keer gegraven. Het heeft een mooie breedte en hoogteverschillen, trappen en hellingbanen zijn eenvoudig en mooi in beton gedetailleerd. Om de levendigheid en het contact met het water te vergroten zijn er lagere terrasachtige delen en houten vlonders toegevoegd, waar o.a studenten veel plezier aan beleven. Bovendien dragen gele verplaatsbare Ørestadstoeltjes bij aan de verblijfskwaliteit.

The Koncerthuset of Jean Nouvel (2009) is a mysterious parallelepiped volume that changes under the light of day and night whose interior can only be guessed at. At night the volume will come alive with images, colors, and lights expressing the life going on inside.

28. Nordea Headquarters, Ørestad Nord

SLA Landskab, 2016

In 2012 SLA, Henning Larsen Architects and SIGNAL won the competition to design the new Nordea bank headquarter in Ørestad.

SLA designed the headquarter's new landscape as a series of sensuous outdoor spaces to be enjoyed by employees as well as the residents of the area. The new headquarter will have its main arrival from Grønordsvej where lush nature will greet the visitor. From here the terrain rises smoothly from street level to the building, drawing the public space into the new landscape.

Nordea's new headquarter will not only become another architectural landmark in Ørestad North. With SLA's landscape it will also provide meaningful and healthy urban spaces that add natural experiences and qualities to employees and residents alike.

29. Stadspark, Ørestad City

Mutopia + GHB Landskabarkitekter, 2008

“een zee van eilanden”

In Ørestad City is in 2008 het eerste stadspark gemaakt. De uitdaging was om een park te creëren dat voldoet aan de behoefte aan tuinkwaliteiten, maar dat ook een onmiskenbare openbare parkatmosfeer heeft. De twee LA bureau's hebben hiervoor samengewerkt.

Tussen de speel-eilanden liggen groene grasvelden. Het park heeft een schaal van een stadspark. Maar bevat ook veel kleinschalige intieme en zeer creatief ingerichte kleine speelplekken. Hierdoor biedt dit stadspark kansen voor zowel tuin- als parkervaringen. De “eilanden” creëren een nieuw landschap dat het park een sterke identiteit geeft die voortkomt uit de grote diversiteit aan ruimtes.

30. Ørestad City, Hannemans Allee

Liw planning, 2011

The starting point was a bare field, with the only characteristic landscape feature being the wide glances to the horizontal planes surrounding the area, where the slightest weather change is readable in the movement of the landscape.

In front of a single, distinctive building, Norman Fosters "Copenhagen Towers", Liw created an entrance space for the Crown Plaza Hotel, with elements that surprises in scale, imitating the size of the wide landscape around.

To get an own identity and become a part of an urban environment in empty Ørestad, a dense mix of pools, grasses and rocks creates a close relationship with the nearby 'common' Kalvebod Faelled. Rows of trees adds the light spatiality of 'the forest', which together with edges, grasses and plateaus, creates more intimate niches, inviting to an informal stay and lighted pavillion entrances to the underground parking.

In 2019 the hotel stands no longer isolated in the plain. The Copenhagen office towers, the Royal Arena and housing of the Arena quarter across the street are the new neighbors.

31. Ørestad City, Royal Arena en woonbuurt met beekdal

Arena: 3XN Architects, 2017; woonbuurt: Vandkunsten/Gottlieb Paludan 2016-

Gottlieb Paludan Architects has been the project engineering architects on the 16000m2 stretch of parkland traversing the Arena Quarter. It runs from the open expanses of Kalvebod Common to the dense urban development at Ørestads Boulevard.

The focus has been on creating runoff solutions for rainwater management to harvest rainwater from the roofs of surrounding buildings and direct it to a blue tract that changes nature; from an urban flume in its in-situ cast concrete to a more scenic channel.

In planting design the focus was on local growing conditions, and the choice of plants was made taking inspiration from the vegetation on Kalvebod Common. The green townscape is the edging along the surrounding development of a promenade with a lot of spots to linger. With its spaces of varying nature, the tract has also been attributed the role of an 'urban common' in the quarter around the new Royal Arena.

The park has been made resilient and spacious enough to host many different forms of activity.

32a. en 32b. Ørestad City en Syd, "de 3 iconen"

Bjarke Ingels Group (BIG)

VM Houses, 2005. BIG en JDS

Shaped like a V and M when seen from Google Earth, are the first residential projects to be built in Ørestad. The block is opened en twists and turns to ensure maximum views on the

surrounding, as well as eliminate vis-a-vis between the blocks.

The Mountain (Bjerget), 2008. BIG/JDS.

This is the second generation of VM Houses. Program is different: 2/3 parking and 1/3 living on top is merged together. A concrete hillside covered by a thin layer of housing

cascading from the from the first to the 11 th floor.

8 Tallet (getal 8), 2010. BIG.

475 units with a variety of sizes and lay-outs; the building meets the needs of people in all of life's stages. The bow shaped building creates two distinct spaces. A 15 km long passage

for pedestrians or bikes (!) on the inside connects the houses.

Read more: <https://big.dk>
Visitors welcome: mon-fri 10-16.00

33. Ørestad Syd, UN17 Village, de meest duurzame wijk ever.

Danish NREP, Årstiderne Arkitekter, Lendager Group, Moe Rådgivende Ingeniører and Arup Engineers. 2020-2023 ? (nog niet in aanbouw!)

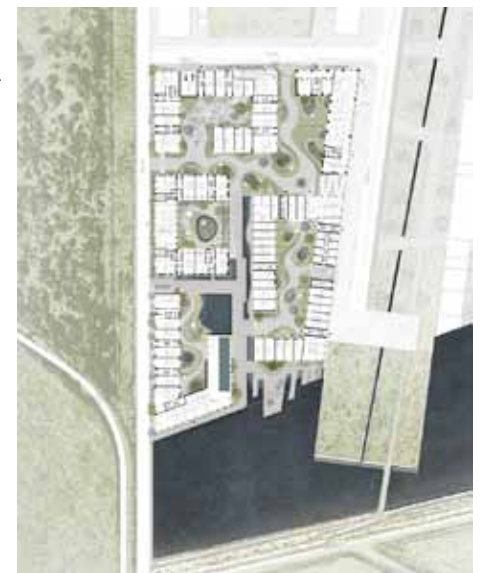
UN17 Village will be constructed in recycled building materials with a minimum of degasification, and when the project is completed, it will meet some of the highest demands to physical and mental health. Furthermore, UN17 Village will use 100% renewable energy sources – in example with 400 m2 of solar cells on the roofs – and be able to collect 1.5 million litres of rainwater per year for recycling and recreational use.

UN17 Village comprises five buildings that measures a total of 35.000 m2 and will house more than 800 people, when the project is completed. UN17 Village is designed with a variety of housing types, which together provide the basis for a diverse and strong neighbourhood, where people regardless of family structure and age can live. With its various housing types, UN17 Village will accommodate residents across generations and changing family patterns – the settlement can be compared to a classic village.

UN17 Village will develop the area's unique landscape qualities by focusing on recreational use of water, planting, biodiversity and wildlife. Thus, the housing will be integrated naturally in its surroundings.

Bron: e-architect.co.uk

34. Kastrup, The Blue Planet (aquarium)

3XN, 2013.

Inspired by the shape of water in endless motion, Denmark's National Aquarium, The Blue Planet is shaped as a great whirlpool, and the building itself tells the story of what awaits inside.

The aquarium comprises a series of curved wings, designed to mimic the shapes generated by swirling water, and is clad in shimmering aluminium shingles that are reminiscent of fish scales. Exhibitions are divided up between the curved wings.

The facade is covered with small diamond-shaped aluminum plates, which adapts to the building's organic form. Just as water the aluminum mirrors reflect the colors and light of the sky and thus the building has a very varied expression - like nature itself. As the flow of water, the building is flexible and dynamic, and this means that the lines of the whirlpool can be continued in future expansions.

35. Kastrup Søbad (zwembad)

White Arkitekter, 2005 (1 km ten Z van Amager Strandpark)

Kastrup Sea Bath is one of many architectural gems of København's Ørestad region.

The circle form was in response to the north-facing beach; a wooden pier stretches from shore and curves around to form a south-facing circular enclosure. The pier gradually rises above the sea level and ends in a five metre diving platform.

The circular shape creates a concentrated interior that provides shelter from the wind and the perfect retreat for swimming and sunbathing. A continuous bench runs along the pier, providing additional spaces for leisure and reflection.

36. Amager strandpark, Amager

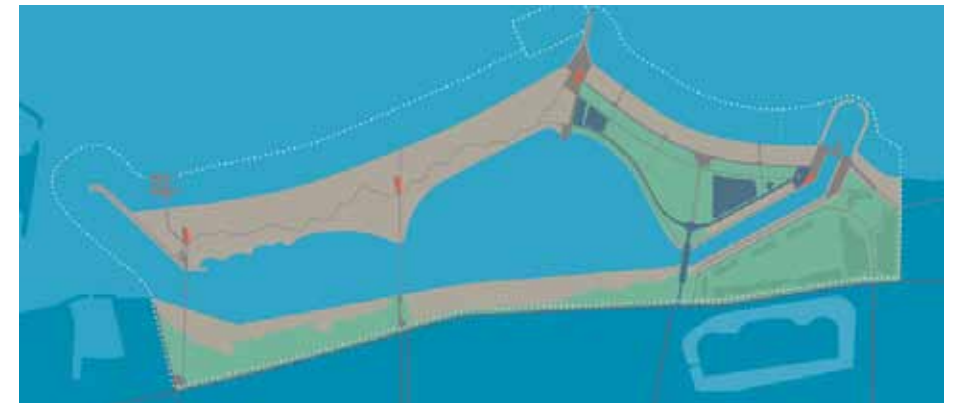
Haslov & Kjaersgaard Arkitekter, 2005 (ca 3 km lang)

Amager Beach Park is one of the large development projects close to the city centre of Copenhagen that has transformed the coastal landscape of the city and the island of Amager.

The new Amager Beach is designed to be a very special place in the city: A large-scale landscape that provides a contrast to the density of the Copenhagen waterfront. The open sky and wide horizon offer unique experiences. Wind and weather are clearly present. The beach park itself was completed in late summer 2005 and is now a finished, usable facility, yet a facility that engages its users in an open dialogue – and has become one of the most popular and biggest hot spots for the daily recreational life of Copenhagen inhabitants – and for visitors from all over the world.

The beach area as a whole is connected by promenades based on different architectural idioms. People can walk along the edge of the water or along various promenades in the Landscape Beach and City Beach.

38. tuin Noma 2.0 , Holmen.

BIG, Thing-Brandt Landskab, Piet Oudolf, 2018

René Redzepi did run restaurant NOMA in a 18th century building in Christianshavn from 2004-2013 and recieved many times 2 Michelin stars. (zie blz 19: bij F ligt nog de Nordische tuin).

But in 2013 many guests got food poisoning (mussels) and the restaurant had to close. In 2018 he reopened Noma 2.0. Bjarke Ingels (BIG) designed a row of new buildings as a traditional Nordic farm next to a ex-military warehouse of the Royal Danish Navy.

Centraal in het ontwerp van BIG stond het idee om de afzonderlijke functies van het restaurant Noma 2.0 te organiseren als een verzameling van op zich zelf staande, maar tegelijk onderling verbonden gebouwen. In totaal bevat het project elf ruimten, ze bevinden zich dicht op elkaar, als een line-up naast het hart van het restaurant: de keuken. Buiten het complex bevinden zich drie glazen kassen waarin zich een tuin, bakkerij en testkeuken bevinden. BIG behield het ruwe karakter van het beton, maar voegde er houten bijgebouwen aan toe voor opslag.

In het honderd meter lange voormalige militaire magazijn zijn alle functies ondergebracht die niet voor de restaurantbezoekers toegankelijk zijn.

Een 99 m lang "aankomst pad" van speciaal ontworpen betontegels past in de stroken structuur. Parallel hieraan ligt de "productiestraat" tussen de gebouwen.

Noma and its founder René Redzepi have built a culinary dynasty by focusing solely on ingredients from the Scandinavian region, shunning things like olive oil, and focusing instead on foraged ingredients from near the restaurant. Famous dishes to appear on the restaurant's menu over the years include dried moss, ants, and more recently mould. Located in the Danish capital, Copenhagen, it has a fair claim to be the most influential place of gastronomy in the world. Alumni are spread all over the world, and have taken the restaurant's philosophy of hyperlocalism with them. Any time you eat an edible flower at a local bistro, or hear about the house churned butter at that trendy new spot downtown, Noma has probably had at least some influence.

37. Amager Bakke (Copenhill) open: spring 2019.

BIG en SLA, 2018

Architect Bjarke Ingels wanted to solve multiple challenges in one single building. "We have no mountains with snow in Denmark, but with the high waste-to-energy-plant we also can have slopes to ski!"

SLA Landscape's design of the rooftop park combines hiking trails, playgrounds, vantage points, climbing walls and street fitness etc- along with a 500+ m. ski slope all designed by BIG. Created within a wild and sensuous mountain nature with plants, rockscapes, bushes and 130 trees. The experimenting use of the steep pitched roof, places high demands on the plant and landscape design.

SLA solves the climate challenges of the windy rooftop through a range of nature-based design solutions and 1:1 tests of vegetation and materials. The planting is specially chosen to meet the living conditions and create optimal micro climate and wind conditions. The result is (will be) a lush and robust nature design that provides the visitors with the opportunity to use the park all year round and a sensuous and varied environment for all the activities of the park.

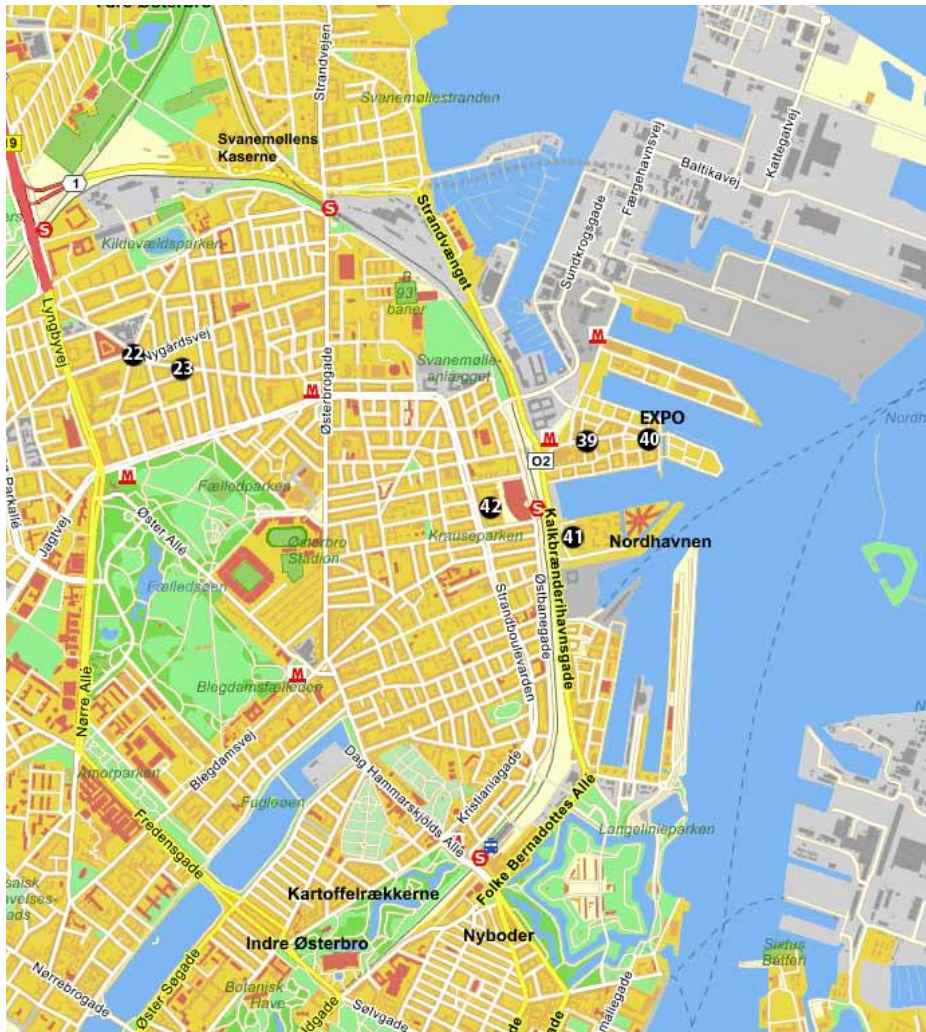

The rooftop's nature is designed to attract and shelter a wide selection of birds, bees, butterflies and insects, which in itself will mean a dramatic increase in the biodiversity of the area. Through utilizing natural pollination and seed dispersal the rooftop nature can also spread and benefit the adjacent industry area, parking lots and infrastructure. In this way, Amager Bakke will function as a generous 'green bomb' that will radically green-up the entire area.

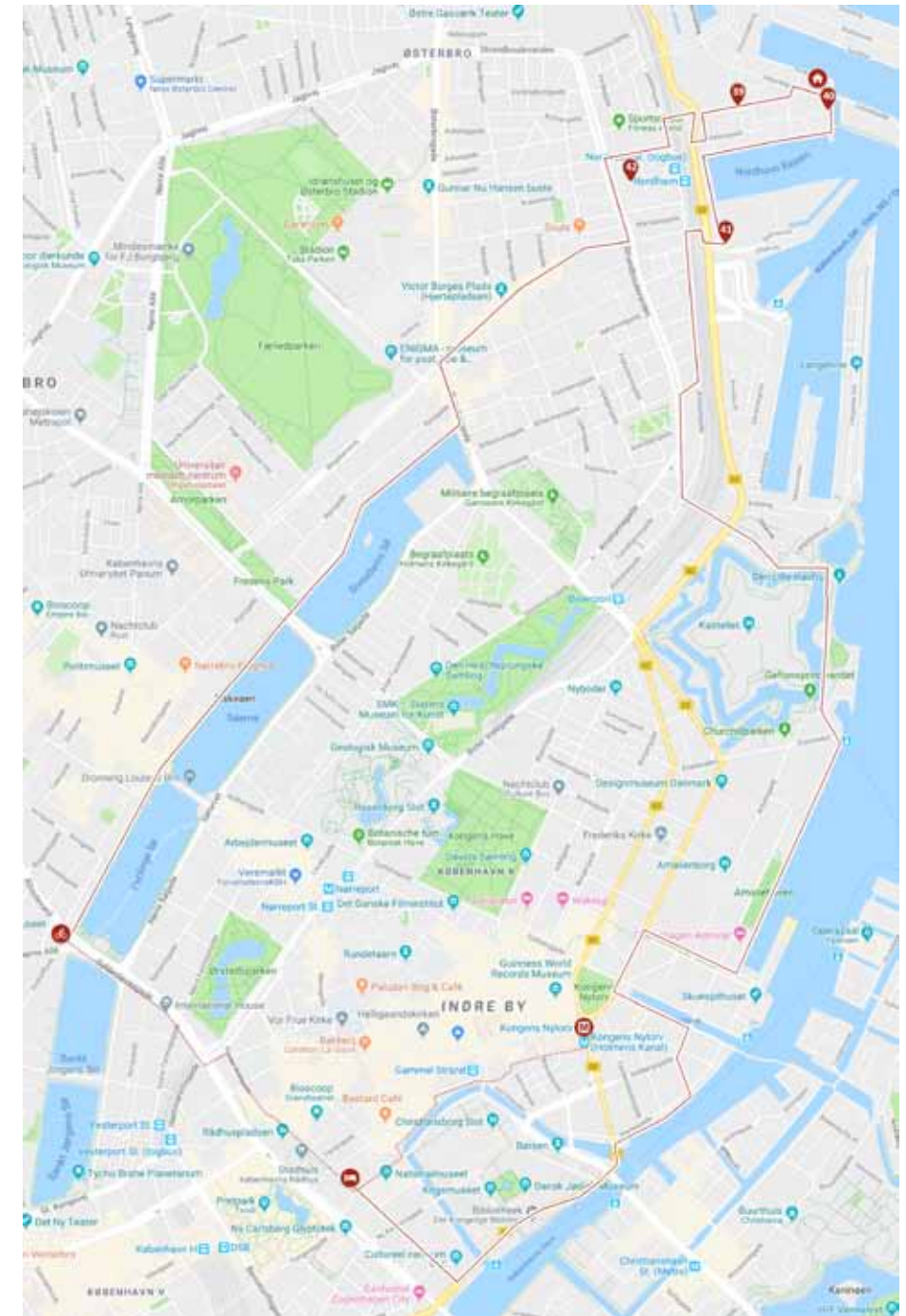
Zondag 23 juni 2019: Nordhavn en Østerbro

koffers in berging **9.30 vertrek** uit hotel; met fiets langs de haven naar Nordhaven
10.00 -10.30 bezoek tentoonstelling Himmel og Hav, Helsingigade 29
10.30-12.00 **39. 40. 41.** rondfietsen door Nordhaven met gids Henrik Lyng (zie blz 77).
12.30 vertrek richting fietsverhuur via
42. Charlotte garden

15.30 Fietsen inleveren en te voet terug naar hotel
16.30 vertrek te voet naar Kongens Nytorv en met metro M2 naar Airport
17.00 aanwezig op vliegveld. Hier laatste keer Deens eten ?
19.10 vertrek KL 1134 naar Amsterdam; 20.35 aankomst op Schiphol

Totaal 12 km fietsen

Nordhavn Masterplan

COBE, SLETH, Rambøll.

The planning of the new city development in Nordhavn began in 2008 as an international competition organized by Copenhagen City & Port Development. The final winning project in the competition was "Nordholmene - Urban delta", which was created by COBE, SLETH and Rambøll. The architect firm, Polyform, which was the lead author of one of the other winning entries, was also involved as a consultant in the ongoing process, based on the architectural qualities of the proposal.

Nordhavn, covers 200 hectares. It is a child of this century, and overcomes some of Ørestad's negatives, like outdoor living space. It will have a denser, lower structure, with homes, offices and retailing units "on a traditional Copenhagen scale." Unlike Ørestad, Nordhavn is essentially an urban regeneration plan, on and around former shipping docks.

The patchwork of harbors and connecting canals on the western side of the district — some dating from the 19th century — will one day give residents the chance not only to live at the water's edge but also to get around by small boat, canoe and kayak. The idea of taking a kayak to get to the office is not meant as a gimmick!

Up until 2014 large parts of Nordhavn were concealed behind a metal fence, because most of the area had free port status. Today, more than 2,000 people live in the Århusgade district in attractive modern homes, alongside the historic industrial buildings that were the principal feature of the area until just a few years ago. The development of Nordhavn cherishes the maritime and industrial history of Copenhagen.

One special feature of the 250-hectare district of Nordhavn is the fact that it is surrounded by water on three sides. Many docks and piers have already been established in the area, enabling large ships to moor and, thanks to the urban development, parts of the structure are being transformed to provide even easier access to the water with new canals being dug and new islands being created.

Nordhavn will be a district of small islets close to the waterfront and a diverse, mixed city with room for everyone. As an urban development project, Nordhavn spearheads efforts to improve climate conditions and show how cities can help to improve climate conditions without losing out on quality of life, welfare and democracy.

39. Nordhavn, Århusgade kwartier

Cobe, Sleth, Polyform, Thing & Brandt Landskab, Jaja, 2012-...

The areas around Århusgade originate from land reclamation carried out around 1900, when they served as a combined port and industrial area. General cargo traffic, and container traffic since 1970, have each influenced the design of the area. Located only 4 km from the city centre of Copenhagen, Nordhavn is the largest metropolitan development project in Scandinavia for the years to come.

Sinds 2015 is het Århusgadekwartier in aanbouw. Karakteristieken:

- oude gebouwen in combinatie met nieuwe;
- kleine stedelijke ruimtes in contrast met de openheid van het water;
- robuuste materialen en verfijnde details in beton, asfalt, hardhout en crten staal geven identiteit;
- de structuur van het gebied zorgt voor grote variatie in stedelijke ruimtes: steegjes, stadstuinen, grote open ruimtes, pleinen en promenades;
- beplanting zal zorgen voor comfort t.o.v. de wind;
- gemengde functies in gebouwen en ruimtes tbv veiligheid en levendigheid.

40. Nordhavn, Arhusgade kwartier, Park and Play

JaJa Architects, 2016

Het Arhuskwartier is niet bedoeld voor auto's maar voor mensen. Er is daarom weinig parkeerruimte op straat. Liever moet men met het openbaar vervoer of de fiets reizen. Er zijn drie parkeergarages voor totaal 1700 auto's. De eerste garage is gerealiseerd en tevens bedoeld voor fietsen, kano's e.d.

Het parkeer-gebouw heeft een cortenstalen geperforeerde gevel en plantenbakken met klimplanten die de gevel aan het bedekken zijn. Op het dak staan grote rode speeltoestellen. Tijdens het schommelen, klimmen of trampolinespringen kan er ook genoten worden van een immens en wijds uitzicht over het havengebied.

41. Nordhavn, Marmormolen kwartier 1:1 Landskab, 2016

Op de kop van Marmormolen is in 2013 het opvallende witte stervormige gebouw van UN City neergestreken. Tussen het schiereiland Marmormolen en de kop van de pier van de Lange Linie, is door Steven Holl een ontwerp gemaakt voor een smalle hoge verbidingsbrug tussen twee hoge torens waar de cruise schepen uit de haven onderdoor moeten kunnen varen.

Naast al deze grootschaligheid is in 2016 een kleinschalig groen woonbuurtje gerealiseerd. Ondergronds is een parkeergarage. Bovengronds zijn heuveltjes gemaakt rondom de tuinen zodat de beplanting goede groeimogelijkheden heeft. Er groeit een wild en inheems sortiment en sedum op de daken van de zwarte bovengrondse fietsenbergingen. De verschillende verhardingsmaterialen (asfalt, gele klinkers, afvoerroosters) op de paden zorgen voor een ingewikkelde detaillering. Aan de waterkanten zijn houten ribunes, trappen en andere verlagings naar het havenwater gemaakt waar bij mooi weer heel veel mensen van zon en water genieten.

42. Charlotte garden, Østerbro

SLA Landskab, 2004

Transformed from a salt meadow into a garden the planting refers to the historic proximity of the location to the ocean. The planting consist primarily of different types of grass such as meadow grass, Festuca glauca, Seslevia and Molina caerulea and provides colour all year round. Colours that change from blue and green in the summer to golden tones in the winter – a space of nuances.

The different and changing spaces are held together by paths crossing through the garden, whilst the delineation of the spaces is achieved by means of change of material. Result is a textural and sensory space with a particular attention to nuances and movement. The play of colours on the lawn and the wavy shapes provide a distinct, varying and stimulating pattern all year around.

vnr: Founder Stig L. Andersson, Matte Skjold, Rasmus Astrup (partners) (ca 90 employees)

Office: Njalsgade 17B, Pakhus2, 3rd floor, Amagerbro, Copenhagen (also in Arhus and Oslo).

The company was established in 1994 as Stig L. Andersson Landscape Architects and has since 2005 had the name SLA. We form a multidisciplinary architectural lab that constantly strives to challenge and expand the boundaries of urban space, city planning and landscape architecture.

SLA creates modern, adaptable cities that inspire community and diversity through innovative use of nature, design, sustainability and technology. Our projects solve some of today's hardest urban problems while creating genuine amenity values for all.

SLA's project approach is based on the philosophy of optimizing multi- and interdisciplinary collaborations. Through our projects SLA seek to combine a unique artistic vision of democratic processes that involve both users and developers in the development of solutions which reflect a scientific understanding of how the physical conditions, geography, climate and resources interact with the human experience of space.

Publications: Climate adaptation and urban nature; Cities of Nature; We love Trees, About Cities; About Nature etc.

onze gids in Vesterbro en Snd Nature park: Kristoffer Holm Pedersen

Projects in Copenhagen (met projectnrs):

- 42. Charlotte garden, Østebro, 2004
- 9. Sønderboulevard, Vesterbro, 2006
- 21. Kvarterpark Nordvest, Brønshøj, 2010
- 7. SEB City Dune, Vesterbro, 2010
- 6. The Cloud, Binnenstad, 2011
- Kalkhaven (patio) Konserthuset, Ørestad N.
- 28. Nordea Headquarter, Ørestad N., 2016
- 37. Amager Bakke, Margretheholm, 2017
- 16. Hans Tavsens park, Nørrebro, 2018-...
- 22. Skt Kjelds plads, Østerbro, 2019
- H.C. Andersen parkproject, Nordhavn (in ontwikkeling)

en...International Criminal Court garden, Den Haag.

Founder + creative director Dan Stubbergaard

Office: Pakhus 54, Orientkaj 4, st. 2150 Nordhavn. (about 100 empl.)

Cobe Architects have managed to establish themselves as a leading practice with a great understanding of the function of architecture as a social engine. On the basis of this philosophy, they have made a wide-ranging popular breakthrough with projects such as the new Nørreport Station, Israels Plads and the development of Nordhavn.

As far as the architecture firm Cobe is concerned: **"the city is our new living room"**. Increasingly, we shift our everyday activities out into it and we feel at home there. In 'Our Urban Living Room', Cobe described their vision and presented the ideas that have formed the basis of their projects in Copenhagen over the past ten years.

"Today we use our city in a completely different way from how we did just twenty years ago. The harbour has become the city's largest park, and bicycle culture is flourishing. The city's libraries have changed from simply being places where you borrow books to places where students do a whole day's work, families spend a Sunday morning and homeless people can read the daily papers. The city has become our living room" says Dan Stubbergaard, architect and co-founder of Cobe.

Publication: Our urban living room, 2016. ISBN 978 91 87543 39 5.

Projects in Copenhagen (met projectnrs):

- Nordhavn urban plan (winner 2008)
- 4. Israels plads, City, 2014
- 3. Nørreport station, City, 2015 (F blz 18/19) Krøyers plads, Christianshavn, 2015 (+ GHB)
- Silo Nordhavnen renovation, 2017. Now with **EXPO: Himmel og Hav !**
- 26. Karen Blixens plads, o.a. fietsheuvels, Ørestad Nord, 2019
- Krønlob island, Nordhavn, in ontw. 2020

Bomen ambtenaar

**Rikke
Hedegaard
Christensen**

De gemeente heeft in 2011 de nota "Klimaat aanpassing met groen" opgesteld. De belangrijkste groenstructuren staan hierin aangegeven. De realisatie hiervan stagneert om diverse redenen. "Kopenhagen heeft een duurzaam imago. Maar de laatste jaren hebben veel bomen ironisch genoeg het veld moeten ruimen vanwege het aanleggen van bredere fietspaden.

Maar dat gaat nu veranderen! Vanwege een burgerinitiatief Red de stadsbomen, wil de stad een inhaalslag maken en is bezig 100.000 nieuwe bomen te planten.

Bron: Kopenhagen knuffelt de boom, Eric van den Outenaar, Volkskrant van 30 11 2017.

Hieronder: De Hans Christian Andersen boulevard maakt deel uit van de groene hoofdinfrastructuur.

De huidige situatie ter hoogte van Tivoli en een wensbeeld uit de nota Grøn Klimatilpassing. 2011.

Programme Director - Meet Copenhagen City

**Kristine
Munkgård
Pedersen**

As a mobility professional I work on strategies how to benefit from urban planning when creating mobility solutions and how to create a dialogue with citizens when remaking public spaces.

As part of the international team in the Technical- and Environmental Administration I work with international delegations visiting Copenhagen.

Our ambition is to share Copenhagen's liveable and sustainable solutions with urban influencers, decisionmakers and professionals to create beautiful and resilient cities in a changing world. I work with the city's politicians, advisers and partners to create insightful meetings and share knowledge between cities.

Stadsarchitect:

Camilla van Deurs

Office: Njalsgade 13
Camilla van Deurs wordt per februari 2019 de nieuwe stadsarchitect van Kopenhagen. Ze volgt Tina Saaby op die van 2010 t/m 2018 deze functie met groot enthousiasme heeft uitgevoerd.

Camilla komt uit een functie als partner bij Gehl Architects, waar ze 11 jaar lang heeft gewerkt aan masterplannen, lokale plannen en burgerbetrokkenheid in verschillende landen. Ze heeft eerder gewerkt als onderzoeker en docent en heeft ook een PhD. van de Koninklijke Deense Academie voor Schone Kunsten, School of Architecture.

De stadsarchitect in Kopenhagen heeft geen beslissingsbevoegdheid zoals in sommige andere gemeenten, waar de stadsarchitect ook de rol van planbeheerder vervult. De rol van de stadsarchitect in Kopenhagen is om de politici en administraties van de gemeente te adviseren over stedelijke ontwikkeling, planning en architectuur en tevens te fungeren als de spreekbuis van het binnenlandse debat en in internationale context.

In de eerste week van haar nieuwe functie uitte ze kritiek op de inrichting van de 17 nieuwe metro stationspleinen van de Cityringen (M3). "te anoniem, identiteitsloos en niet in de context passend". Zie afb blz 76.
Bron: www.magasinetkbh.dk.

Jan Gehl

Office: Vesterbrogade 24. 5th Floor.
<https://gehlpeople.com>

Jan Gehl, architect, maakt steden voor mensen en is oprichter van Gehl Architects. Het bureau vierde in 2015 z'n 50e verjaardag. Hij was professor en onderzoeker aan de School of Architecture van de Royal Danish Academy of Fine Arts. Hij schreef boeken over z'n theorieën: o.a. Life Between Buildings, How to Study Public Life, New city spaces en Cities for People.

Gehl werkte aan stadsverbeteringsprojecten in o.a. Kopenhagen, Londen, Melbourne, Sydney, New York en Moskou.

In zijn boek Steden voor mensen belicht Jan Gehl de methoden en instrumenten die hij gebruikt om mensonvriendelijke steden om te vormen in steden voor mensen. Hij legt uit hoe je steden kunt ontwikkelen die levendig, veilig, duurzaam en gezond zijn. Gehl slaagt er zelfs in de grootste metropool op een kleine schaal te benaderen. Hij bekijkt steden op ooghoogte en ervaart ze met alle zintuigen.

Rules for designing Great Cities:

1. Most important is public health and climate change. Stop building for cars.
2. Make public life the driver for urban design.
3. Design for multisensory experiences.
4. Make public transport more equitable (accessible, efficient and reasonable alternative to cars).
5. Ban cars out of the city.

Offices: Copenhagen, New York, San Francisco.

TREDJE NATUR S CH Ø N H E R R

Ole Schøder en Flemming Rafn Thomsen

Office: Heimdalsgade 35. Baghuset 4. Sal. Nørrebro (vlakbij Superkilen). ca 30 empl.
www.tredjenatur.dk

A THIRD WAY; THIRD NATURE deals with the fact that the city and nature have fought an odd match for a long time. The challenges of today with mass migration, mobility and climate change can only be solved if we find a third way where the relation between the planet's resources and our consumption is more balanced. From our point of view cities, buildings and nature are therefore not opposites, but rather the prerequisites for each other when creating projects that contribute to the needed transition.

All projects at THIRD NATURE are developed with an overall architectural, landscape and planning mindset, so that the individual parts of a building enrich each other and together contribute to a strong and sustainable whole. We do so because we know that the greatest value can only be achieved when architecture, climate and resources are considered as integrated parameters in the design process. In short, we do projects that are adapted to what is living, not vice versa.

Projects in Copenhagen (met projectnr):
44. Climate Tile in Heimdalsgade, Nørrebro
10. Enghaveparken (cloudburst project).
- Krønlobsen island, Nordhavn (in ontwikkeling)

**Jacob Sandell
Sørensen**
Thorben Schønherr

landscapsarchitect
en onze gids in Carlsberg

Office: Esplanaden 8c, 4TV (in NO bij Kastellet). ca 55 empl. www.schonherr.dk

Schønherr was founded in 1984, currently employs 55 dedicated architects and urban planners in our offices in Aarhus and Copenhagen. From a base of solid experience, knowledge and the newest technology - we are able to counsel our clients from local offices in Copenhagen, Aarhus in Denmark and Stavanger, Norway. Schønherr Landscape has extensive experience within all fields of landscape architecture and planning - we emphasise the significance of complete solutions that bring value to the entire community. We seek to create spaces and elements that are obvious, natural and indispensable to the entity, functionally as well as architectural. We want the places and spaces we create to be beautiful while also enhancing human interaction and cooperation.

Projects in Copenhagen (met projectnr):
(H blz 18/19) omgeving Opera, 2001
- Sydhavnen, Havneholmen, 2005
8. Danish National Archives, 2009
19. BaNanna park, 2009
- Vesterbro Passage, 2014
- Nordvest bibliotek og Kulturhus, 2014
- Sankt Annae plads, 2016
- Valby Maskinfabrik, 2018
11. 5 pleinen in NO Carlsberg City, 2019-

Jacob Fischer, creative director and partner geeft vrijdag toelichting op Tåsingeplads.

Office: Carl Jacobsen Vej 16, Valby. ca 30 empl.
www.ghb-landskab.dk

GHB Landscape Architects consists of three principal architects and 20 permanent employees. Our activities range from urban planning to landscape architecture and design. We believe that good architectural design is inspired from the surrounding environment. Our projects reflect the spirit of the place, its specific character and quality. We create poetic, inspiring and functional landscapes & urban spaces, which due to their design and technical construction last long periods of time.

Projects in Copenhagen (met projectnr):
1. Vester Voldgade 2012
14. Vartov Square 2012
29. Stadspark Orestad
23. Tåsinge plads 2014
(F blz 18/19) Krøyersplads, 2016 (Binnenhaven)

Marie Thing + **Kathrine Brandt**

Office: Adelgade 15, 4 sal. Binnenstad. ca 12 empl.
www.thing-brandt.dk

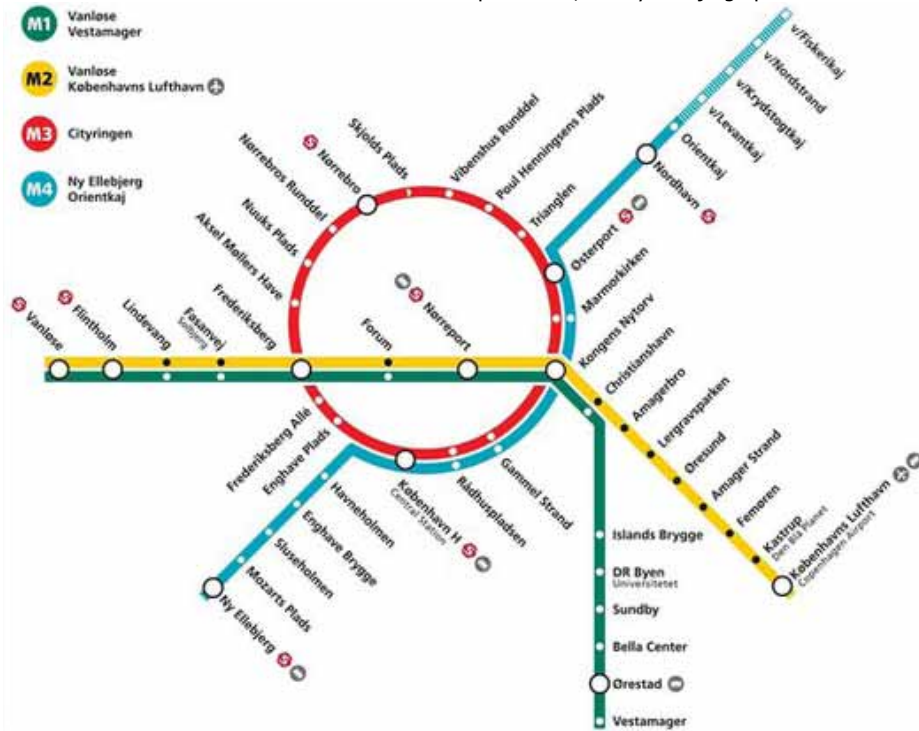
We ontwerpen levende raamwerken. Bij Thing Brandt Landskab creëren we een esthetische, functionele en duurzame landschapsarchitectuur. We cultiveren de creatieve aspecten van de architectuur, zowel in het holistische denken als in de details en we proberen altijd een origineel aanbod te doen voor de oplossing van een project. Wij geloven in dialoog, kennisuitwisseling en uitwisseling van ideeën.

Duurzaamheid is een fundamenteel principe van ons werk. Het gaat om milieu- en klimaatoverwegingen, maar ook om economische redenen, materiaalkeuze, toekomstige zekerheid en het cultiveren van een diversiteit aan levens.

Projects in Copenhagen (met projectnr):
38. Noma 2.0
39. Göteborgplads Arhusgadekvarter, Nordhavn
24. Maiporten, Amager
- veel school terreinen

Metro

M3 Cityringen gaat omstreeks juli 2019 rijden
M4 Harbour Line Nordhavn open: 2020; M4 Ny Ellebjerg open: 2024

Nieuwe Metro-stations pleinen van de M3:

M3: Radhuspladsen met "mini-bosje" van 59 bomen (verschillende soorten)

M3: Radhuspladsen krijgt tribunes.

M3: Enghaveplads krijgt rodebanken

M3: Skjolds plads met de standaard M kubus

Tentoonstellingen enzo

Himmel og Hav! (lucht en zee !)

Tentoonstelling over ontstaan en plannen voor het Nordhavn gebied (Cobe e.a.) op b.g. in de stalen voormalige Silo. Helsinkigade 29, Arhusgadekwartier.

Guided tour in Nordhavn at the 23rd of June.
 10.00 – 10.30 AM – guidance in the exhibition Himmel & hav!
 10.30 – 12.00 AM guided cycling tour

Onze gids:
Henrik Lyng
 architect and researcher

Warenhuis Illum, heeft o.a. veel Scandinavian Design (te koop). Østergade 52. Open: 10-19.00 (20.00 op vrijdag)

Rundetaarn kerktoren Købmagersgade. 10-20.00 omhoog voor mooi uitzicht over binnenstad.

Tivoli amusementspark. Vesterbrogade 3. open: 11-23.00. Entree 99 DKK.

Torvehallerne, overdekte kleine markthallen met diverse winkels, cafe's etc, Frederiksborggade 21 (tegenover Israelsplads no 4.), Binnenstad. 10-19.00

Danish Architecture Center (DAC):

BLOX, Bryghuspladsen 10.

Exhibition: **Bjarke Ingels Group (BIG) June 12 – October 20 2019**

Experience the biggest **BIG** exhibition. Ever. Denmark's very own stararchitect Bjarke Ingels and his company BIG are world famous for their playful, experimental and innovative architecture. Explore installations, models, films, prototypes and everything that inspires BIG to constantly break the barriers of what architecture can be.

<https://dac.dk/en/visit>

Opening hours:

Everyday 10–18

Thursdays 10–21

Adults: 110 DKK

Danish Design Museum

Bredgade 68

Furniture, fashion, graphic design etc.

Open: 10-18.00

Entree: 115 DKK; zondag gratis

Naast Deens design, vanaf 14 maart- 1 december 2019: BAUHAUS.

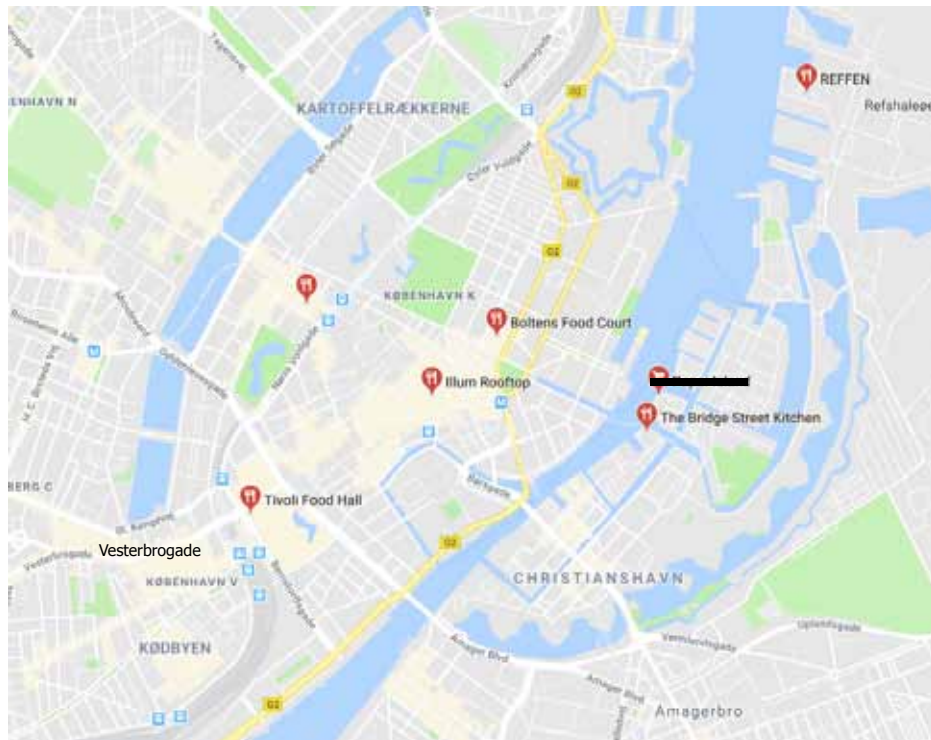

stoelen van HAY (21 e eeuw)

stoelen van Arne Jacobsen (midden 20e eeuw)

Tips voor avondeten:

VESTERBRO: Meatpacking District, (Kødbyen) The district used to be home to Copenhagen's meat industry businesses. In recent years, it has changed into a new creative cluster with a trendy nightlife and a broad range of high quality restaurants. o.a:

Bob Bistro (voorheen Bio Mio), Halmtorvet 19. 17-22.00. www.bobbistro.dk/en/home: to book a table.

Veel restaurants aan Vesterbrogade, Istedgade e.o.

Idem in de Binnenstad.

Foodcourts:

-Streetfood Reffen, Refshalevej 167, Refshaleøen (in het NO). open: 11-21.00

-Bridge Street Kitchen, Strandgade 9, Christianshavn. 11-20.00

-Tivoli Food Hall, Bernstorffsgade/Vesterbrogade, Vesterbro (Danish, Icelandic etc etc.) 11-21.00

Bronnen

New Agenda 2. Danish Landscape Architecture 2009-2013. Annemarie Lund.

Guide to new Architecture in Copenhagen. Uitgaven van DAC, 2013 en 2017 ?

TOPOS 84: Managing Cloudbursts Copenhagen

TOPOS 89: Købmagergade

TOPOS 91: Israelsplads

TOPOS 94: Cykelslangen brug

TOPOS 95: Statens Museum en Nordhavn

TOPOS 96: Station Norreport

Landscape Architecture Europe boeken (Uitg. Blauwdruk):

- Fieldwork (Prags boulevard), 2006

- On Site (centrum Frederiksberg), 2009

- In Touch (City Dune, SEB), 2012

- On the Move (Superkilen), 2015

- Care, Create, Act (station Norreport), 2018

45 nieuwe parken (en andere buitenruimtes) **in Kopenhagen.** Alma Kennis, Vibeke Scheffener. 1e druk: juni 2019.

<https://www.landezine.com>

<https://urbandevopmentcph.kk.dk>

<https://www.magasinetkbh.dk> (deens)

Notities

Colofon

Programma bestuur Stichting het Panorama

Inhoud en lay-out Vibeke Scheffener

Routekaartjes Karin van Essen

Reisorganisatie Wim van Krieken

Externe contacten Karin van Essen

Uitgave Stichting het Panorama, juni 2019

Almost all pictures are from the websites of the landscape, architecture or City of Copenhagen offices.

Contact info@hetpanorama.nl

Website www.hetpanorama.nl

© Niets uit deze gids mag worden verspreid of vermenigvuldigd zonder schriftelijke toestemming van het bestuur van de Stichting het Panorama.

